

HRVATSKO
KATOLIČKO
SVEUČILIŠTE
Z A G R E B
UNIVERSITAS
STUDIORUM
CATHOLICA
CROATICA
Z A G R A B I A

KOMPAS

ISSN 2623-6117

Studentski list Hrvatskoga katoličkog sveučilišta • nulti broj • lipanj 2018. • besplatni primjerak

Katoličko sveučilište:
mjesto posvećeno istraživanju,
poučavanju i odgoju

KOMPAS

STUDENTSKI LIST HRVATSKOGA KATOLIČKOG SVEUČILIŠTA

IMPRESUM

Izdavač:

Hrvatsko katoličko sveučilište
Ilica 242, Zagreb

Za izdavača:

Prof. dr. sc. Željko Tanjić

Glavni urednik:

Ivan Uldrijan, mag. comm.

Urednici mentori:

Doc. dr. sc. Krunoslav Novak
Ivan Uldrijan, mag. comm.

Uređivački kolegij:

Magdalena Bilkić, Bernarda Anja Buden, Ana Carević, Jelena Conar, Lucija Dorotić, Arianna Hubak, Tomislav Kučina, Klara Malnar, Veronika Novoselac, Zrinka Planinčić, Marija Polak, Antonija Slonjšak, Paula Marija Stier, Marija Tomas

Lektura:

Doc. dr. sc. Marijana Togonal

Dizajn i prijelom:

Tomislav Kučko

Tisak:

Radin print d. o. o.

Kontakt za čitatelje:

kompas@unicath.hr

Ilustracija u naslovu:

Designed by Freepik

Fotografija na naslovnici:

Luka Smuk/HKS

Fotografija na zadnjoj stranici:

Marin Pavelić

– „Svijet u ruksaku“

*Pobjednička fotografija
4. fotonatječaja HKS-a,
akademska godina 2016./2017.*

ISSN 2623-6117

FOTO: Bernarda Anja Buden

SADRŽAJ

4. – 8. AKTUALNOSTI

Kako je bilo na Danu otvorenih vrata?

10. – 15. INTERVJU S REKTOROM

Katolički je duh obogaćenje Sveučilišta

16. – 17. STUDENTSKE UDRUGE

Zašto se učlaniti?

20. – 22. TEMA S NASLOVNICE

Mjesto posvećeno istraživanju, poučavanju i odgoju

24. – 26. KULTURA

Intervju s Reneom Medvešekom o kazalištu

27. NOVI MEDIJI

Tko su to *influenceri*?

28. – 29. STUDENTSKI POSLOVI

Kako do love dok ne steknemo diplome?

31. KREATIVNI KUTAK

Likovnost i poezija budućih komunikologinja

34. – 36. SPORT

Tko su naši vrhunski sportaši?

37. MODA

Mali modni razgovor o šminkanju

38. SAVJETI

Duhovni i psihološki „kompas“

Zašto Kompas?

Riječi lete, zapisano ostaje.“ Ta mudra izreka iz vremena starih Latina možda je najbolji marketinški slogan današnjim tiskanim medijima. Da ju netko davno nije zapisao, bismo li ju imali u ovome vremenu brzoga života, brze hrane, brzoga interneta...? Teško! Odletjela bi poput mnogih mudrih izgovorenih riječi naših roditelja, baka i djedova, koje su usmjerile naše živote, ugradile se u njih, postale dio nas, ali nikad nisu zapisane. Usmenom predajom misli imaju tendenciju poprimiti oblike onih koji ih prenose, a izgubiti dio one temeljne mudrosti od koje je pošao čovjek koji ju je izgovorio. Tako svijet može biti uskraćen za mnoge mudre misli i korisne informacije koje se lako izgube u moru različitih interpretacija. Upravo zbog činjenice da su tiskani mediji (na ovaj ili onaj način) zapisano svjedočanstvo vremena, oni opstaju i kada im vrijeme nije posve naklonjeno. I kada su riječi brže no ikada prije. Ne samo da opstaju nego se i iznova „rađaju“.

Kako bi zabilježili ono što smatraju zanimljivim i vrijednim, studenti Hrvatskoga katoličkog sveučilišta u ruke su uzeli tipkovnice, fotoaparate i jedan *Kompas*. Projekt započeo u ljetnome semestru akademske godine 2016./2017., kao izvannastavna aktivnost u obliku radionice „Novinarsko izražavanje kroz tekst i fotografiju“ – nakon „treninga“ i uigravanja dugog tri semestra, tijekom kojih se i ekipa ponešto mijenjala – ovime ulazi u medijsku „utakmicu“ i dobiva svoje konkretno ostvarenje: studentski list HKS-a – *Kompas*.

Zašto *Kompas*? Kompas je uređaj koji pokazuje smjer prema kojemu valja ići. Tako naslovljen list želi biti (in)formativan smjerokaz svojoj publici. Vođen, dakako, „Svjetlom istinskim“ koje obasjava taj put.

Koje će strane svijeta *Kompas* pokazivati? U listu želimo predstaviti HKS sadašnjim i budućim studentima kroz „priče“ o identitetu, odjelima, događanjima, uspjesima i postignućima studenata i profesora; pružiti dublje razumijevanje temelja na kojima je izgrađeno Sveučilište i pokazati zašto je HKS jedinstven u nas; otvoriti nov komunikacijski kanal između nastavnika i studenata; potaknuti studente da budu aktivni članovi društva; želimo i educirati, savjetovati, zabaviti; razviti kulturu izražavanja i kritičkoga mišljenja te poticati na dijalog; pokazati zajedništvo studenata s profesorima i međusobno; privući studente da sudjeluju u zajedničkom stvaranju sadržaja lista i pokušati u mlađoj populaciji potaknuti želju i naviku za (ponovnim) listanjem novina...

List će, posebice od sljedećega „redovitog“ broja, biti oblikovan u formi tzv. *news magazina* koji neće biti isključivo orijentiran na događanja i „život“ HKS-a, već će pratiti i društvene aktualnosti koje se reflektiraju na studentski i sveučilišni život. Time se želi naglasiti jedna od najvažnijih funkcija lista: biti integrativnim čimbenikom našega integriranog Sveučilišta, tj. povezivati i otvoriti nov prostor mogućnostima suradnje među odjelima. Kako se mnoge aktualne društvene teme u konkretnoj pojavnosti očituju upravo u područjima koja se tiču znanstvenih disciplina koje se proučavaju na HKS-u, list želi biti platforma za uključivanje studenata svih sveučilišnih odjela. Ovime je, dakle, poziv za suradnjom trajno otvoren.

Kamo nas, pak, vodi ovaj pokazni *Kompas*? Budući da se u mnogim prigodama i na mnogim mjestima i sami studenti HKS-a često nalaze u situacijama u kojima u svojem okružju moraju pojašnjavati što je to specifično što razlikuje katoličko sveučilište od drugih sveučilišta i fakulteta, nosiva tema ovoga broja jest odgovor na pitanje: „Što je to (Hrvatsko) katoličko sveučilište?“

No, kako kažu marketinški stručnjaci: „Ali ni to nije sve...!“ Stoga, ugodno čitanje. I uključite se. Svi ste dobrodošli!

FOTO: Bernarda Anja Buden

FOTO: HKS

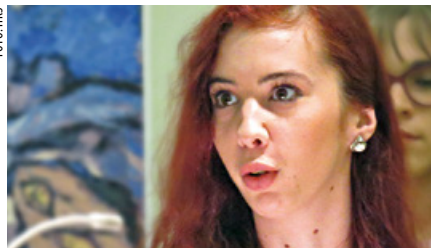
Pročelnik doc. dr. sc. Ivan Majnarić

FOTO: Bernarda Anja Buden

Studentica Ružica Gelo

FOTO: HKS

Studentica Paula Vuković

ODJEL ZA POVIJEST

„Na studiju povijesti želim vidjeti – tebe!“

Piše: Veronika Novoselac

Koji je austrijski car postao katolički blaženik?, „Zašto je *Twitter* Franza Jozefa I. te Facebook profil Leopolda Horvata Šestinskog, prosječnoga Agramera, tj. stanovnika Zagreba u 19. stoljeću, bio pravi hit?“, „Kako je zvučala austrougarska himna ili izgledao svakodnevn društveni i politički život stanovništva dvojne monarhije?“ Odgovore na ova pitanja mogli su saznati svi ljubitelji povijesti, oni koji će to tek postati, ali i oni kojima u đачko doba ona nikada nije bila previše draga, i to na Danu otvorenih vrata našega Sveučilišta. Naime, Odjel za povijest svoje je predstavljanje temeljio na životu u austrougarskome razdoblju kako bi svim posjetiteljima, a osobito zainteresiranim maturantima i budućim studentima, ispričao priču o znanosti koja se bavi istraživanjem, proučavanjem i objašnjavanjem ljudske prošlosti. Pritom su poručili: „Na studiju povijesti želim vidjeti – tebe!“

„Što se sve na Odjelu za povijest može naučiti osim povijesti i povijesnih činjenica?“ pitanjem je, na koje je odmah ponudio i odgovor, obraćanje zainteresiranim započeo pročel-

nik Odjela za povijest doc. dr. sc. Ivan Majnarić. Profesor Majnarić istaknuo je kako je cilj da studij povijesti na HKS-u ne bude isključivo usmjeren na faktografiju, na činjenice, nego na povijesne procese, razumijevanje prošlosti i suočavanje s njom, kritičko razmišljanje, analizu izvora i, na koncu, zaključivanje na temelju argumenata.

Inovativan studij

„Studiranje povijesti na HKS-u stoga je zahtjevno“, rekla je predsjednica Kluba studenata povijesti „Homo volans“ Ružica Gelo, „jer on nije samo vojna i politička povijest, već i povijest svakodnevice, umjetnosti i kulture“. „Upisom ovoga inovativnog studija na mladome katoličkom sveučilištu studenti dobivaju mnoštvo prednosti, od akademskoga zajedništva i suradnje s profesorima, međusobne potpore i razumijevanja te, kao što Dani otvorenih vrata primjerice omogućuju, raznih prilika za izražavanje vlastite kreativnosti“, zaključila je studentica prve godine diplomskoga studija Paula Vuković.

Kako bi za studij zainteresirali svoje buduće kolege te im pokušali umanjiti nedoumice oko životne faze koja je pred njima, studenti povijesti dru-

ge godine diplomskoga studija i njihovi profesori svim su zainteresiranim bili spremni odgovoriti na sva pitanja, omogućivši i simulaciju testa na prijemnome ispitu, kako bi ih što kvalitetnije informirali o dvjema razinama sveučilišnoga obrazovanja, dužnostima i zadaćama koje se od njih očekuju te kompetencijama koje će nakon završetka studija steći za dobro, kreativno i etičko obnašanje stručnih poslova koje zahtijeva suvremeno školstvo, državna administracija, znanstvene i kulturne ustanove te poslovni svijet. U to se uvjerila i maturantica čakovečke opće gimnazije Lucija Bedić, kojoj se povijest počela sviđati u prvome razredu srednje škole. Svoje je simpatije povezala s ljubavlju za domovinu zbog koje se i želi baviti hrvatskom povijesću, smatrajući da će joj u budućem znanstvenom radu u tome pomoći upravo načini kako se povijest predaje na HKS-u.

Približivši radionicama i predavanjima utjecaj austrijske uprave na javno zdravstvo u hrvatskim zemljama, društveni život staroga Zagreba s notom bečkoga valcera, igre i zabave, jelovnike te kavanske svakodnevice, povjesničari su ujedno obilježili i 100 godina od propasti Monarhije. ■

ODJEL ZA PSIHLOGIJU

Psihološki rast i razvoj

Piše: Lucija Dorotić

Na Danu otvorenih vrata Hrvatskoga katoličkog sveučilišta Odjel za psihologiju pripremio je radionice i predavanja kojima su svoju svakodnevnicu približili potencijalnim studentima. Tako se, primjerice, u radionici „Pozitivni kutak“ moglo saznati što je to pozitivna psihologija, čime se bave psiholozi i kolika je uloga emocija u čovjekovu životu. Posjetitelji su sudjelovali u radionici o pozitivnoj psihologiji, a naglasak je bio na ključnim riječima koje se povezuju s pozitivnom psihologijom, kao što su snaga, zadovoljstvo, sreća, nada, optimizam, odnosno psihološki rast i razvoj. Svaki je sudionik dobio zadatak koji je trebao potaknuti bolje raspoloženje, točnije aktivnosti koje ljude mogu učiniti sretnijima.

Posebnost studiranja: cjelokupno obrazovanje

Pročelnica Odjela za psihologiju doc. dr. sc. Ljiljana Pačić-Turk u kratkim je crtama predstavila Odjel te sve što je potrebno za upis i studiranje psihologije. Na preddiplomskom studiju studenti se susreću s teorijskim upoznavanjem psihologije, odnosno orijentacijom u različitim područjima unutar ove znanosti. Na diplomskom studiju čeka ih stjecanje profesionalnih znanja i vještina te stručna praksa i više praktičnoga rada u različitim područjima: školstvu, kliničkoj psihologiji, organizacijskoj i dr. Neki od glavnih predmeta koje studenti polažu u prvih šest semestara su Biološka psihologija, Percepcija, Pamćenje, Motivacija, Učenje, Emocije, Psihologija djetinjstva, Psihologija adolescencije, Psihologija odrasle dobi i starenja, Socijalna psihologija, Psihologija rada, Inferencijalna statistika, Deskriptivna statistika, Kvalitativna metodologija i dr. Na diplomskom se studiju studenti susreću s izradbom psihologijskoga istraživanja, psihološkim savjetovanjem, vještinama

psihologijskoga testiranja, stručnom praksom. Posebnost studiranja na HKS-u pročelnica prepoznaje u cjelokupnom obrazovanju: „Mislim da je specifičnost u tome što je cijeli diplomski studij okrenut praksi, to što imamo tri predmeta stručne prakse i što studenti mogu steći znanja i vještine koje im trebaju za njihov daljnji profesionalni razvoj. Specifičnost je HKS-a u tome što postoje odgojne komponente kao što su općeljudske vrijednosti koje nastojimo njegovati u radu sa studentima.“

Da je dobro biti student psihologije na HKS-u, potvrdila je studentica 2. godine preddiplomskog studija Kristina Kovačić: „Biti student na Hrvatskom katoličkom sveučilištu, posebice kada si student psihologije, po mom je mišljenju vrlo zanimljivo. Ima puno raznih opcija, od pjevanja do sporta, različitih mogućnosti za volontiranje i slično, predmeti su vrlo detaljno obrađeni na svim godinama dosad. Profesori su pristupačni, asistenti također. Što god nam treba, oni uvijek uskaču u pomoć i nikad im nije problem odgovoriti na naša pitanja.“

Studenti psihologije tijekom studiranja mnogo vremena provode u Laboratoriju za psihologijska istraživanja, stoga su povodom Dana otvorenih vra-

Pročelnica doc. dr. sc. Ljiljana Pačić-Turk

Studentica Kristina Kovačić

Maturantica Dominica Firšt

ta prikazali i neke od svojih radova. Posjetitelji su mogli sudjelovati u eksperimentima koji ispituju kontrolu pažnje, odnosno brzinu i točnost reagiranja.

Svoje mišljenje o Danu otvorenih vrata na HKS-u s nama je podijelila i maturantica Dominica Firšt koja je kazala: „Ovdje je predivno, sve je jako lijepo organizirano, puno sam naučila i ljudi su otvoreni. A za psihologiju sam se odlučila jer odgovara na egzistencijalna pitanja.“ ■

FOTO: Bernarda Anja Buden

FOTO: Bernarda Anja Buden

FOTO: Bernarda Anja Buden

Pročelnik izv. prof. dr. sc. Roko Mišetić

FOTO: Lucija Donotić

Studentica Dora Odak

ODJEL ZA SOCIOLOGIJU

Zanimljive i važne teme za budućnost društva

Piše: Magdalena Bilkić

Na drugom katu, u predavaonici broj 7, posjetiteljima Dana otvorenih vrata Hrvatskoga katoličkog sveučilišta predstavio se Odjel za sociologiju. Uz „mezu“ i kolače koji su bili ponuđeni svima onima koji su se našli u prolazu, studenti i profesori sociologije pripremili su i nekoliko radionica i predavanja korisnih kako budućim tako i sadašnjim studentima. Na samom početku programa posjetitelji su u sklopu radionice „Kvalitativno istraživanje u praksi – fokus grupa“ mogli vidjeti kako izgleda sociološko istraživanje u praksi, saznati što je to kolaž-tehnika te su i sami mogli sudjelovati u istraživanju.

Ljubitelji mode, ali i oni koji to nisu, svoje su (ne)znanje mogli pokazati u POP kvizu o sociologiji mode koji su pripremili budućni sociolozi. Kviz se sastojao od pitanja o modnim trendovima i pojavama koje su obilježile modnu industriju, a najbolji poznavatelj modne povijesti nagrađen je majicom s logom HKS-a. Kako bi modne trendove mogli slijediti i sami, treba znati upravljati financijama. Upravo je tome bilo posvećeno predavanje o upravlja-

nju financijama tijekom studija. Razgovorom i kratkom anketom o studentskim troškovima i najčešćim izvorima prihoda pokušalo se osvijestiti važnost brige o financijama te ponuditi rješenja za štednju, ali i zaradu.

Svijet se neprestano mijenja i razvija, a o tim promjenama govorilo se na predavanju o nejednakosti u svijetu kroz trendove i perspektive. U predavanju se na zanimljiv i originalan način prikazalo kako je svijet izgledao nekad, kako izgleda danas te kako bi mogao izgledati u budućnosti.

Mlad i dinamičan Odjel

Odjel za sociologiju s radom je započeo u akademskoj godini 2012./2013., a svake godine prima 45 novih studenata. Pročelnik Odjela izv. prof. dr. sc. Roko Mišetić kazao je da je Odjel „mlad i dinamičan, a bavi se zanimljivim i važnim temama za budućnost kako hrvatskog društva tako i društva u cjelini“.

Na preddiplomskom studiju studenti se upoznaju s osnovnim pojmovima sociologije, područjima i teorijama te se osposobljavaju za samostalno provođenje i pisanje istraživačkih radova. Na diplomskom studiju, na koje-

mu studenti upotpunjuju znanja i vještine potrebne za rad, ponuđen je program Upravljanje i javne politike.

Uz obvezne sociološke predmete, kao što su Uvod u sociologiju, Uvod u metode društvenih istraživanja, Klasične sociološke teorije, Uvod u analizu modernog društva, Suvremene sociološke teorije itd., studentima se nudi i širok spektar izbornih predmeta iz drugih znanstvenih disciplina. Pohađanjem različitih izbornih predmeta studentima se pruža širi pogled na svijet, promiče se interdisciplinarnost i otvorenost sociologije drugim znanostima, ali i omogućava povezivanje studenata različitih odjela i godina.

„Ono što se meni najviše sviđa kod studiranja sociologije na HKS-u jest odnos s profesorima. Kad god radimo neko istraživanje ili projekt, nema straha od toga da ćemo nešto krivo napraviti. Profesorima se uvijek možemo obratiti, a oni će nam izaći u susret i pomoći“, istaknula je studentica Dora Odak.

Pročelnik Mišetić istaknuo je kako je jedan od najvećih izazova s kojim se Odjel susreće odgovor na pitanje kako sociologiju kao znanost predstaviti da postane zanimljiva za studiranje. „Smatram da s mladim profesorima i načinom na koji je studij osmišljen, posebno smjerom koji ide k upravljanju i javnim politikama na diplomskom studiju, možemo privući nove studente koji će kasnije prezentirati ono što mi na ovom Odjelu radimo te pridonijeti razvoju hrvatskoga društva“, zaključio je pročelnik Odjela za sociologiju. ■

Piše: Zrinka Planinčić

O 5W+H, čitanju naglas, *ethosu*, izvaji, informaciji ili vijesti, pripremi, obrnutoj piramidi, personalizaciji politike, o govori-ma, glavama, tremi, diktafonu i mnogočemu drugome na Danu otvorenih vrata moglo se čuti na predavanjima i radionicama Odjela za komunikologiju. Nastavnici i studenti nastojali su budućim komunikolozima prikazati neke aspekte komunikacije i medija pa su se tako na radionicama mogle steći osnovne prezentacijske vještine utjecajnih govornika, vidjeti kako izgleda reprezentativni javni nastup, koje komunikacijske moći imaju politički vođe te samostalno napisati vijest. Neki su se upoznali s čarima fotografije ili snimili vlastiti intervju pa otišli u „montažu“ i vidjeli kako snimljene materijale montirati u video.

„Ovdje na HKS-u komunikaciji se nastoji pristupati iz različitih perspektiva: etičke, pravne, sociološke, teorije medija, psihološke i mnogih drugih“, istaknuo je pročelnik Odjela izv. prof. dr. sc. Jerko Valković.

Motiv za pokretanje jednog od najmlađih odjela na HKS-u, kako je naglasio pročelnik, bila je želja da se društvenoj i crkvenoj javnosti ponude komunikolozi, oni koji će biti podučeni i profesionalno i ljudski uključiti se u dijalog društva: „Znati razgovarati s drugima, drugačijima i prihvaćanje njihove različitosti – taj dijalog, pogotovo kada je riječ u okvirima društva, traži ljude koji će za to biti osposobljeni i to je upravo ono što našim studentima želimo pružiti.“

Sveobuhvatni pristup prepoznali su i studenti. Robert Rogina student je treće godine preddiplomskog studija komunikologije koji kao prednost studiranja ističe raznolikost: „Studirati komunikologiju na Hrvatskom katoličkom sveučilištu svakako bih svima preporučio zbog interdisciplinarnosti, otvorenosti različitim mišljenjima, učenju o komunikaciji s različitim ljudima te zbog stjecanja temelja svih oblika novinarstva kao i odnosa s javnošću.“

Posjetitelje otvorenih vrata iznenadila je ponuda, a oni koji su odslušali prvu radionicu rado su ostali do kraja kako bi čuli što ih čeka ako upišu komunikologiju na HKS-u. Nakon uvida u program Odjela maturantica Veronika Rajković o motivima za studij nave-la je: „Sviđa mi se zato što je u društvu,

FOTO: Bernarda Anja Buden

ODJEL ZA KOMUNIKOLOGIJU

Profesionalno i ljudski u dijalogu društva

među ljudima, zato što je društvena znanost, želim se u nju upustiti i usavršiti javni nastup.“

Novinarstvo i PR

Preddiplomski studij komunikologije na HKS-u izvodi se od 2015., a sljedeće će se akademske godine prvi put moći upisati i diplomatska razina. Na prvom se godini studija uvodi u komunikologiju, tiskano i radijsko novinarstvo te odnose s javnošću; studenti se upoznaju s poviješću i teorijama filma te uče o interpersonalnoj komunikaciji kao temelju svih komunikacija. Druga godina podrazumijeva dublju analizu teorija medija, televizijsko novinarstvo, promišljanje o etici u medijima te umijeću govora praktično se pripremajući za javni nastup. U posljednjoj preddiplomskoj godini studenti promatraju najopsežnije komuniciranje, ono masovno, semiotiku i marketing te primjenjuju teoriju u praksi na kolegiju Područno izvještavanje za tisak i *web*. Tijekom sve tri godine komunikolozi polažu kolegije iz engleskoga jezika te prolaze vježbe iz hrvatskoga jezika kako bi jezično bili kompetentni u svojoj profesiji. Imajući na umu katolički identitet Sveučilišta, studenti – kao i na drugim odjelima – polažu teološke predmete na svakoj godini studija na ko-

FOTO: Zrinka Planinčić

Pročelnik izv. prof. dr. sc. Jerko Valković

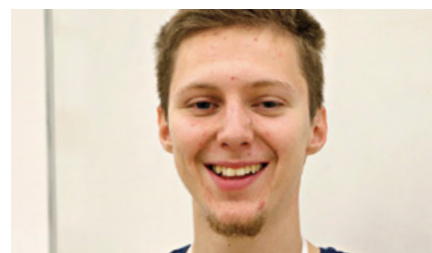

FOTO: Zrinka Planinčić

Student Robert Rogina

FOTO: Zrinka Planinčić

Maturantica Veronika Rajković

jima se upoznaju s naravi Crkve čime stječu sposobnost za medijsko praćenje vjerskih tema. ■

FOTO: Bernarda Anja Buden

FOTO: HKS

Pročelnica doc. dr. sc. Marta Čivljak

FOTO: Bernarda Anja Buden

Studentica Klara Vukšić

FOTO: Bernarda Anja Buden

ODJEL ZA SESTRINSTVO

Od ključnih vještina do kliničke prakse

Piše: Tomislav Kučina

Imamo studij koji se izvodi na preddiplomskoj i diplomskoj razini. Preddiplomski studij sestrinstva mogu upisati redovni i izvanredni studenti, dok je diplomski studij zasad namijenjen samo izvanrednim studentima. Nadam se da ćemo, kada naši redovni preddiplomci završe, imati i diplomski redoviti studij. Najbrojniji smo odjel što se tiče studenata, a specifični smo po tome što izvanredni studenti rade i što trebamo organizirati nastavu na specifičan način – u popodnevnim satima, subotom itd. Druga je naša specifičnost klinička praksa koja se odvija u bolnicama. Prakse ima dosta, što mislim da je našim studentima iznimno korisno.“ Tim je riječima pročelnica Odjela za sestrinstvo doc. dr. sc. Marta Čivljak opisala studij sestrinstva na HKS-u koji postoji od 2015. kao prvi odjel iz biomedicine i zdravstva na Sveučilištu.

Na Danu otvorenih vrata Hrvatskoga katoličkog sveučilišta sestrinstvo se predstavilo bogatim programom ispunjenim teorijom i praksom,

baš kao što je time bogat i sam studij. Osim predavanja profesora o različitim temama – od povijesti medicine, odgovornoga ponašanja pri zaštiti kože od sunca, preko stresa i njegove kontrole do „zdravlja za sve“ – Odjel je budućim studentima i posjetiteljima pokazao i ključne vještine u pružanju prve pomoći demonstrirajući postupak reanimacije na lutkama za oživljavanje, u čemu su se mogli okušati i posjetitelji. Uz to, studenti sestrinstva predstavili su neke od ključnih sestrijskih vještina, poput vađenja krvi i prematanja, ali i mjerenja krvnoga tlaka i vrijednosti glukoze u krvi.

Učenje odgovornosti

Da bi zainteresiranima pokazali kako izgledaju vježbe na studiju, praktične vježbe iz kolegija Palijativni praktikum II bile su otvorene svim posjetiteljima. Posjetitelji su mogli naučiti više o njezi i tretmanu kroničnih rana i dekubitusa kod palijativnih bolesnika, ali i vidjeti najnovije pristupe u sprječavanju razvoja komplikacija.

U mnoštvu zainteresiranih posjetitelja uspjeli smo saznati što budući

studenti očekuju od Odjela. Borna iz medicinske škole rekao je: „Budući da dolazim iz medicinske škole, očekujem da će biti zanimljivo i da će se lijepo nadograditi na moje već postojeće znanje. Posebno mi se sviđalo što su u prezentaciji Odjela i ključnih vještina sudjelovali upravo studenti, pa smo mogli vidjeti i visoku razinu njihova znanja, što, pretpostavljam, znači da teorija i praksa lijepo funkcioniraju zajedno.“

O važnosti Odjela i o tome kako se praksa i predavanja nadopunjuju rekla nam je Klara Vukšić, studentica druge godine sestrinstva: „Studij sestrinstva doista je naporan zbog toga što na bolničkim odjelima moramo biti već u sedam ujutro. Dakle, rano se budimo, osobito oni koji žive u udaljenim mjestima. Na praksi smo do dva. Predavanja imamo od četiri do osam navečer. Ali, to je sasvim u redu jer nas takav smjer uči odgovornosti i pokazuje nam kako će jednoga dana izgledati naš radni dan. Upoznati smo sa stvarnim životom koji nas čeka nakon studija. Uči nas da u poslu budemo odgovorne, točne, da reagiramo u pravo vrijeme i na pravi način.“ ■

PRIREDILE:
ANTONIJA SLONJŠAK
I PAULA MARIJA STIER

Novi prvostupnici i magistri

Hrvatsko je društvo ove akademske godine postalo bogatije za nove prvostupnike i magistre koji su svoj preddiplomski i diplomski studij završili na Hrvatskome katoličkom sveučilištu. Svečana promocija sveučilišnih prvostupnika održana je 11. studenoga, a promovirano je 25 prvostupnika povijesti, 42 prvostupnika psihologije te 34 prvostupnika sociologije. Nekoliko mjeseci kasnije, 3. ožujka, jednako je svečano bilo i na promociji magistara koji su diplomirali na studijima povijesti (30), psihologije (10), sestrištva (19) i sociologije (9). ■

Spomenica desetljeću HKS-a

Promocija spomenice o prvom desetljeću Hrvatskoga katoličkog sveučilišta „Znak nade“, koju je uredio prorektor za međunarodnu suradnju prof. dr. sc. Emilio Marin, održana je 14. prosinca uz sudjelovanje mnogih uglednih gostiju, profesora, djelatnika i studenata HKS-a. ■

U najkraćim crtama...

Akademska godina 2017./2018. obilovala je različitim događanjima i aktivnostima profesora i studenata HKS-a. Događaja je bilo puno, prostora je malo, pa ovdje donosimo kratak pregled tek nekih...

FOTO: Luka Smak/HKS

POVIJESNI DAN ZA HKS

Posjet državnoga tajnika Svetoga Oca kardinala Parolina

Dan Hrvatskoga katoličkog sveučilišta svečano je obilježen 30. listopada, a proslavu je svojim dolaskom – na poziv zagrebačkoga nadbiskupa i velikoga kancelara HKS-a kardinala Josipa Bozanića – uveličao državni tajnik Svetoga Oca kardinal Pietro Parolin, koji je blagoslovio Veliku dvoranu u novoj zgradi kampusa HKS-a i održao *Lectio magistralis*. Na svečanom akademskom činu, uz brojne goste, prisustvovali su i predsjednica Kolinda Grabar-Kitarović, predsjednik Hrvatskoga sabora Gordan Jandroković i predsjednik Vlade Andrej Plenković.

Kako su naši odjeli proslavili svoj dan?

Odjel za sestrištvo proslavio je svoj dan 6. listopada misom koju je predslavio biskup u miru mons. dr. Valentin Pozaić te programom u sklopu kojega su, uz osvrtna na proteklu godinu Odjela, predstavljeni život i zdravstvena skrb u afričkoj državi Benin.

Programom, koji je započeo misom koju je predvodio rektor HKS-a prof. dr. sc. Željko Tanjić, a nastavio se retrospekcijom prošle godine, predstavljanjem studijskih putovanja i promocijom knjige, svoj je dan 20. listopada proslavio Odjel za sociologiju.

U petak 26. siječnja prvi je put na HKS-u obilježen dan Katedre za teologiju. Nakon euharistijskoga slavlja, koje je predvodio prof. dr. sc. Nediljko Ante Ančić, program je nastavljen znanstvenim kolokvijem „20 godina nakon enciklike *Fides et ratio* (1998.–2018.)“.

Komunikolozi HKS-a dan svoga Odjela svečano su proslavili 23. ožujka misom koju je predvodio glavni urednik *Glasa Koncila* mons. Ivan Miklenić i programom koji je, uz osvrtna na proteklu godinu djelovanja Odjela, bio svojevrsna smotra studentske kreativnosti.

Odjel za povijest svoj je dan proslavio 20. travnja. Euharistiju je predvodio biskup gospičko-senjski u miru mons. dr. Mile Bogović, a svečani akademski čin bio je posvećen okruglom stolu „Ideologije u vremenu i prostoru – mjesto povjesničara“.

Dan Odjela za psihologiju

proslavljen je 11. svibnja misom koju je predvodio mr. Domagoj Matošević i programom u kojemu su, uz ostalo, predstavljeni rezultati istraživanja „Trebamo li centar za psihološko savjetovanje HKS-a; Izvor stresa kod studenata HKS-a; Prediktori akademskog uspjeha; Psihološka dobrobit studenata.“

» Jedno je od temeljnih poslanja Crkve, u svjetlu vjere, omogućiti ljudima da razmišljajući, istražujući, učeći dolaze do istine. To je na neki način posebnost katoličkoga sveučilišta. U mnogim drugim stvarima ono dijeli ciljeve i interese svih sveučilišta kao zajednice studenata i nastavnika, koji nastavom, znanošću, istraživanjem, praktičnim radom, otkrivaju znanstvenu istinu, spoznaju, uče vrijednosti i sposobnosti koje će pomoći njima osobno, ali i razvoju društva.

INTERVJU S REKTOROM HKS-a PROF. DR. SC. ŽELJKOM TANJIĆEM:

Katolički je duh obogaćenje temeljnoga poslanja Sveučilišta

Razgovarale: Antonija Slonjšak i Paula Marija Stier • Fotografije: Bernarda Anja Buden i Luka Smuk/HKS

Može li itko bolje predstaviti život nekog sveučilišta nego li njegov rektor? Vođeni tom mišlju zamolili smo rektora Hrvatskoga katoličkog sveučilišta prof. dr. sc. Željka Tanjića da nam поближе predstavi rad Sveučilišta. U jednosatnom, ugodnom i opuštenom razgovoru doznali smo ponešto o korijenima, identitetu, aktualnostima i planovima našega mladog Sveučilišta, ali i o tome kakav je rektor bio kao student.

[Za početak, kako je i zašto uopće uočena potreba za osnivanjem katoličkoga sveučilišta u Hrvatskoj?](#)

Hrvatska pripada onom krugu zemalja koje nisu imale tradiciju katoličkih sveučilišta. Zanimljivo je da i većina zemalja u srednjoj Europi nije imala tu tradiciju. Pored Belgije, iznimke su Italija i Francuska zbog specifičnoga odnosa Crkve i države, te u našem okruženju Poljska. Crkva i država, tj. društvo sve do II. svjetskog rata su, u

različitosti kompetencija, nalazile zajedničke putove u odgoju i obrazovanju. Do prekretnice je došlo dolaskom komunizma na vlast. Tada je došlo do potpune izmjene elita i do drugačijega, ideologiziranog, pristupa odgoju i obrazovanju. Kada je komunizam pao, vidjelo se da je jedan dio tih elita ostao na sveučilištima. Dugo se vremena mislilo, i ne treba odustati od te ideje, da će se unutar postojećih institucija moći stvoriti temelje za društvenu preobrazbu, da će se stvoriti novi impulsi za pravednije, socijalno osjetljivije društvo, ali i društvo zasnovano na pravilnom odnosu prema pojedincu i nacionalnoj državi, društvo poštenoga rada, daleko od uravnilovke, a opet poštujući neke temeljne norme utemeljene na kršćanskim i humanističkim vrijednostima. Nažalost, mi u Hrvatskoj nismo u potpunosti u tome uspjeli. Dugo se rađala ideja o osnivanju katoličkog sveučilišta na kojem bismo sve temeljne ideje crkvenoga djelovanja u društvu ostvarili i u visokom obrazovanju. Uvijek svjesni ograničenosti vlastitih mogućnosti željeli smo posijati sjeme koje će rasti, koje će doprinijeti

stvarnoj pluralizaciji hrvatskoga društva, posebice sustavu odgoja i obrazovanja na temelju katoličkih vrijednosti u narodu. Naravno, posebnu zaslugu za to ima Zagrebačka nadbiskupija i nadbiskup kardinal Josip Bozanić koji je osnovao naše Sveučilište.

Posebnost katoličkoga sveučilišta: rođeno je iz srca Crkve

[Kako biste, onima koji nisu upoznali naše Sveučilište, objasnili posebnost jednoga katoličkog sveučilišta?](#)

Vjerujem da će u Hrvatskoj proći puno vremena dok se to u našoj javnosti u potpunosti ne shvati. Vjerujem da i studenti, kada se susretnu s tim pitanjem, budu suočeni s mnoštvom različitih stavova. Znam da je prva asocijacija na katoličko sveučilište – teologija. „Katoličko sveučilište: to se netko sprema da bude svećenik ili časna sestra“, reći će neki. Međutim, katolička sveučilišta imaju drugo ishodište koje ne isključuje oblikovanje i rast duhovnih zvanja. Katoličkih je sveučilišta u svijetu gotovo dvije tisuće. Eta-

blirana su u svojim društvima i sredinama u cijelome svijetu, čak i tamo gdje su katolici manjina. Ono što čini modernu osnovu katoličkih sveučilišta dokument je sv. Ivana Pavla II. *Ex Corde Ecclesiae*, tj. *Iz srca Crkve*. Jedno je od temeljnih poslanja Crkve, u svjetlu vjere, omogućiti ljudima da razmišljajući, istražujući, učeći dolaze do istine. To je na neki način posebnost katoličkoga sveučilišta. U mnogim drugim stvarima ono dijeli ciljeve i interese svih sveučilišta kao zajednice studenata i nastavnika, koji nastavom, znanošću, istraživanjem, praktičnim radom, otkrivaju znanstvenu istinu, spoznaju, uče vrijednosti i sposobnosti koje će pomoći njima osobno, ali i razvoju društva. Sigurno je najveća posebnost katoličkih sveučilišta to što su nastala iz krila Crkve, to što je Crkva prisutna na poseban način u razvoju sveučilišta. Crkva smatra da taj katolički duh nije prepreka nego da je obogaćenje onoga što je temeljno poslanje sveučilišta.

Možete li, u nekoliko ključnih točaka, podsjetiti na početak Hrvatskoga katoličkog sveučilišta?

Kao što rekoh, početak je iz samoga srca Crkve, rekao bih iz samoga srca zagrebačke Crkve, Zagrebačke nadbiskupije, uz inicijativu nadbiskupa zagrebačkoga, kardinala Josipa Bozanića, koji je upravo na svetkovinu Triju kraljeva 2006., zato je i naša kapelica posvećena Trima kraljevima, osnovao Povjerenstvo za osnivanje Hrvatsko-

ga katoličkog sveučilišta s ciljem pripreme osnutka toga sveučilišta. Među njima su bili sadašnji prorektor za organizaciju i poslovanje prof. dr. Gorđan Črpić i kasnije prvi rektor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta, sada pomoćni biskup zagrebački mons. Ivan Šaško. Taj je zadatak, između ostaloga, obuhvaćao pripremu programa, pitanje prostora i infrastrukture i brojna druga pitanja. Drugi je korak bio ishođenje dopusnica. Za studije povijesti, sociologije i psihologije dopusnice su ishođene 2008. Biskup Šaško tada je imenovan prvim rektorom, ali je te godine postao i biskupom tako da su se nekako stvari poklopile na jedan zanimljiv način. Paralelno s time Zagrebačka je nadbiskupija radila nekoliko drugih stvari. Primjerice, zamjenom imovine osiguran je prostor za kampus. Važno je naglasiti da prostor za naš sveučilišni kampus nije dobio, već je došlo do zamjene imovine i još je nadoplaćeno ono što je bilo potrebno kao razlika u procjeni imovine. Isto su tako paralelno tekle pripreme za potpisivanje ugovora s Vladom RH s ciljem da se definira mogućnost djelomičnoga financiranja Sveučilišta. Prva akademska godina započela je 2010. s prvim studijem povijesti i 40 studenata, s prvim rektorom i prvim voditeljem studija povijesti. Bio je to dr. sc. Jure Krišto. To su početci našeg Sveučilišta. Privremenim sam rektorom imenovan 2011., a onda se nastavlja daljnji razvoj. Studiji psihologije i sociologije pokrenuti su 2012.

Kasnije nam dolaze, ne na kraju i ne manje važni, studiji komunikologije i sestrinstva. Rekao bih da se sve ostvarilo uz puno zauzimanja, uz puno žrtve, puno ljubavi svih koji su u tome sudjelovali i kojima zahvaljujem, uz puno izazova i poteškoća, ali mislim da su oni na neki način nadvladani. Danas svjedočimo da se to isplatilo.

Obrazovanje, znanost i – odgoj

Sveučilište je tu zbog studenata. Što biste željeli da studenti dobiju od obrazovanja na Hrvatskome katoličkom sveučilištu?

Evo, konačno smo došli i do studenata! U prijašnjim sam pitanjima istaknuo vrijednosti odgoja i obrazovanja, izvrsnosti, nastave, znanosti. Želio bih da studenti prije svega dobiju dobru izobrazbu, kvalitetno podučavanje i uvod u znanstveni svijet. Da imamo puno izazova, imamo. Možda će sljedeći naraštaji imati i bolje uvjete, bilo materijalne, duhovne, što se tiče profesorskoga kadra, to je vjerojatno istina. Smatram da smo od samih početka postavili dobar standard. Prošli smo i prvu međunarodnu reakreditaciju s veoma dobrom ocjenom što govori da smo se ozbiljno pripremili. Uz to, htio bih da studenti osjete i odgojnu dimenziju. Naravno, svatko dolazi iz svoga svijeta, sa svojim razmišljanjima, pa i svojim stavovima o Crkvi, kršćanstvu, vrednotama, ali da se ipak na neki način oblikuju i da znaju da su se oblikovali na Hrvatskom katoličkom sveučilištu. Prije svega htio bih da dobiju dobru, zdravu, nadam se – unatoč mnoštvu kolokvija – i radosnu sredinu za ostvarivanje onih ciljeva koje su oni sami sebi postavili u području onih pravaca koje su odabrali. I da odavde odu zadovoljni.

Drugačije lice sveučilišta

Geslo sveučilišta je „Lux vera“. Možete li nam ga pojasniti?

Važno je imati na umu da je to geslo, kao i cijeli naš grb i amblem, nastalo na podlozi Svetoga pisma, i ima svoje korijene u Ivanovu evanđelju, značeći da je Krist svjetlo istinsko. Možda to i najbolje objašnjava ono što sam prije govorio: osnivati sveučilište iz duha Crkve znači upućivati na Onoga koji je pravo svjetlo, koji rasvjetljuje naš ži-

vot, a to je Isus Krist. To nije nespojivo sa znanjem, nije nespojivo sa sveučilištem. Naprotiv, taj pogled i usmjerenost na Krista može omogućiti drugačiji pogled na znanost, na nastavu, odgoj i obrazovanje, može dati drugačije lice sveučilištu.

„Što smatram prednošću HKS-a?“

Koje biste temeljne vrijednosti HKS-a istaknuli u odnosu na druga hrvatska sveučilišta? Što smatrate prednošću, a gdje vidite neke nedostatke?

Kao pridruženi član Rektorskoga zbora, i na druge načine, vidim koliko se kolege rektori hrvatskih sveučilišta uistinu trude poboljšati kvalitetu svojih sveučilišta: da rastu, da se razvijaju, da se bore za svakog studenta. Vidim da je u zadnje vrijeme napravljen golemi napredak. Nažalost, svi imamo zajedničkih problema. To je ponekad

» **Osnivati sveučilište iz duha Crkve znači upućivati na Onoga koji je pravo svjetlo, koji rasvjetljuje naš život, a to je Isus Krist. I to nije nespojivo sa znanjem, nije nespojivo sa sveučilištem, nego naprotiv, i taj pogled i usmjerenost na Krista može omogućiti drugačiji pogled na znanost, na nastavu, odgoj i obrazovanje, i može dati drugačije lice sveučilištu.**

i nedostatak sredstava za cjelokupni razvoj sveučilišta, kao i demografska slika u Hrvatskoj koja posebice pogađa sveučilišta. S druge strane, razmislimo što bi bili hrvatski gradovi da nema sveučilišta? Što bi bio Osijek bez sveučilišta ili Split bez 20 tisuća mladih? Rekao bih, stoga, da se sva sveučilišta uistinu trže ostvariti svoje temeljno poslanje. Tu smo svi mi na neki način slični. Dakle, kada govorim o razlikama između našeg Sveučilišta i drugih sveučilišta, nikad ne upotre-

bljavam termine bolji ili lošiji, ali razlika jest u tom jednom duhu, u temeljnim postavkama i poslanjima. Što smatram prednošću HKS-a? U ovom trenutku se mnogim studentima možda i ne čini tako, jer znam da za prehranu moraju ići drugdje i onda se ne vidi prednost toga, ali jedna je prednost kampus na jednome mjestu. Kao drugo istaknuo bih da je za sada naša veličina nama prednost. Mi i u budućnosti nemamo namjeru imati više od četiri tisuće studenata. Tu našu male-

nost vidim kao prednost i u komunikaciji, i u međusobnim odnosima, i u načinu rada. Prednost je i to što imamo mlade profesore. To može dijelom biti jedan mali nedostatak, ali njihov entuzijizam, zauzimanje, rad, rekao bih svježina, istovremeno je i nešto što vidim kao prednost. Nedostatak je da još nismo „zaokružili“ kampus. A najveći nam je nedostatak zapravo naš status u smislu da se vodimo kao privatno sveučilište, a po samoj naravi Crkve mi to nismo, ali tako nas zakon prepoznaje. U svemu što se tiče financiranja, od razvojnih planova, akreditacije studija, mi moramo prolaziti sasvim drugačije putove nego što to prolaze druga javna sveučilišta. Tu nailazimo na niz prepreka.

Jedna od rijetkih institucija koja nastaje iz početka

Drugi ste rektor našega mladog Sveučilišta. Na kojim područjima vidite najveći rast od kada ste na toj funkciji?

Moji i naši prethodnici napravili su puno toga, postavili su temelje na kojima mi danas gradimo Sveučilište. Da to nisu napravili, ne bismo mogli ići dalje. To je ono: „Mi smo patuljci na ramenima giganta“. Bez obzira na to, odgovorio bih u nekoliko brojki. Kada smo došli kao privremena uprava, na sveučilištu je bilo 80 studenata. Sada imamo 1100 studenata. To su male brojke, ali upućuju na rast i razvoj. Kada smo došli, bio je jedan studij, sada ih je pet. Treće, u tom smo razdoblju uspješno prošli i jednu međunarodnu reakreditaciju. I u tome vidim golem napredak. Dobili smo dopusnice za doktorske studije povijesti i sociologije, za koje se nadam da će započeti ove jeseni. U tom su se razdoblju sredstva koja dobivamo iz državnoga proračuna povećala, kao i ulaganja Crkve, Zagrebačke nadbiskupije. I, naravno, tu su i studenti. Teško je izdvojiti jedno područje, vjerujem da smo na svim područjima raskli, ali rekao bih: uozbiljenje, usustavljanje nastave, znanstvenoga rada, znanstveni projekti koje smo razvijali, rad sa studentima, to mi se čini važim.

Ukupno gledajući, koliko ste zadovoljni radom Sveučilišta?

Ja bih to volio pitati druge! Ali ja sam zadovoljan. U svojoj molitvi svako jutro i svaku večer molim za Sveučilište, za one koji su nam povjereni i

➤ **Najveći nam je nedostatak naš status, u smislu da se vodimo kao privatno sveučilište, a po samoj naravi Crkve mi to nismo, ali tako nas zakon prepoznaje. U svemu što se tiče financiranja, od razvojnih planova, akreditacije studija, prolazimo sasvim drugačije putove nego što to prolaze druga javna sveučilišta. Tu nailazimo na niz prepreka.**

za vas, i svjestan svih poteškoća mislim da radimo dobru stvar i zadovoljan sam. Volio bih da bude puno bolje, ali u okolnostima u kojima rastemo i razvijamo se, zadovoljan sam. Napomenuo bih da je ovo Sveučilište jedna od rijetkih institucija u novijoj povijesti Hrvatske koja nastaje iz početka. Jer sva druga sveučilišta, čak i nova hrvatska sveučilišta, nastala su iz postojećih institucija. Kada se razvijalo ovo Sveučilište, Hrvatska je prolazila duboku ekonomsku, pa i društvenu krizu, koja još nije završila. Graditi instituciju u takvom okruženju možda se čini samorazumljivo, ali uistinu nije. Mislim da je ovo što smo sada napravili Božji dar. Svojim snagama to sigurno ne bismo uspjeli.

Sveučilištu pripada da bude u svim područjima znanosti

Interdisciplinarnost je jedna od središnjih karakteristika našega Sveučilišta. Možete li nam objasniti njezinu važnost?

Katoličko sveučilište oblikovano je kao integrirano sveučilište što je jedna od novosti u našem sveučilišnom prostoru. Za naše studente to ukoliko znači da svaki fakultet na drugim sveučilištima ima svoju pravnu osobnost i zapravo je neovisan u mnogočemu od sveučilišnih struktura. Mi razvijamo Sveučilište integriranoga tipa na kojemu postoji samo jedna pravna osobnost, a to je Sveučilište, i u konačnici odgovorna osoba, rektor, što opet ima nekih drugih izazova. Jedan od

njih nije samo pravne naravi ili ekonomskoga funkcioniranja, već upravo isticanje povezanosti Sveučilišta iznutra, što nije lako ostvariti. Vidimo koliko i sami vodimo borbe oko toga što naš duh i mentalitet društva i način funkcioniranja školstva muku muče s tim da je to nešto drugačije. Zbog toga ovdje pod interdisciplinarnošću ponajprije mislim na međusobno oslušivanje i učenje jednih od drugih u različitim disciplinama i studijskim pravcima.

Nama je bio cilj, i polazili smo od toga, da današnje društvo, pa i znanost i nastava, pred pojedince, studente i nastavnike, stavlja mnoštvo izazova. Jedan je od tih izazova kako biti stručan u svome poslu. Moraš, dakle, zadovoljiti i maksimum onih sposobnosti i znanja koji su vezani uz vlastitu struku, no opet biti svjestan da nisi sam i da to nije jedini pogled na stvarnost, pritom poštujući metodologiju znanstvenoga rada i vlastite struke te biti otvoren suradnji s drugima. Vi znate da je danas, osobito u području prirodnih znanosti ili društveno-humanističkih znanosti, nemoguće raditi sam na jednome projektu. Prošla su vremena kada si morao samo pisati za svojim računalom ili pisačom mašinom. Sada je potrebna suradnja. Ono što meni nekako leži na srcu, iako nije uvijek lako ostvarivo, jest da čujemo malo i druge. Mislim da onaj tko se danas želi baviti društvom i sociologijom, ne može bez nekih znanja i pogleda komunikologije, te da i današnji sustav komunikologije treba nešto znati i o povijesti, sociologiji i psihologiji. Upozoravam ponovno na pažnju da se ne bi narušio onaj temeljni proces nastave i zaboravila vlastita struka. Mi bismo na Sveučilištu željeli razvijati interdisciplinarnost, naravno, naglašavajući da postoji ono što je bitno za struku, da je to jasno i definirano. Zasad to najviše radimo kroz izborne kolegije. Naravno, time nismo još ni izdaleka iscrpili interdisciplinarnost u znanstvenom i nastavnom radu, što mi se čini veoma važnim za naše Sveučilište.

Podsjetili ste kako se Sveučilište razvijalo i širilo tijekom godina. Koji je krajnji cilj razvoja Sveučilišta?

Sveučilište teži jednom dinamičnom, mladom, katoličkom sveučilištu s brojem od oko 3500 do 4000 studenata, koliko naš kampus može primi-

ti. Krajnji bi cilj bio sveučilišni kampus sa studijima u svim znanstvenim područjima. Za sada s dopusnicama imamo studije u trima područjima; društvenom, humanističkom i biomedicinskom, te se u njima trebamo i dalje razvijati, a još nam ostaju područja prirodnih i tehničkih znanosti. Smatram da pravom sveučilištu pripada da bude u svim područjima znanosti. Zaokruženo. Ne može imati sve studije, niti je naš cilj imati ih sve, ali iz svakoga barem poneki.

Možemo očekivati barem tri nova studija

S obzirom na to da Sveučilište za sada ima pet studija, a spomenuli ste da možemo očekivati i nove studije, možete li nam otkriti koje, i možemo li ih očekivati u skorijoj budućnosti?

Nadam da mi nećete zamjeriti ni vi, a ni čitatelji, što neću sada otkriti o kojim se studijima radi jer mi se čini prerano. Nisu to velike tajne, ali znate, volio bih da ne govorim o nečemu, a onda se sutra ne ostvari. U idućih 4 do 5 godina možemo sigurno očekivati barem tri nova studija. No, sigurno očekujem da na ovim postojećim studijima započnemo s doktorskim studijima, što je također jedan veliki napredak. Treće područje koje mi se čini važnim, a nismo ga do sada spomenuli jest područje cjeloživotnoga obrazovanja. To su svi oni oblici kao što su specijalizacija, doškoloavanje, novi kraći ili duži programi koji omogućuju ljudima iz raznih područja da drže korak s onim što su oni studirali i da steknu nova znanja. To je čitavo jedno novo područje koje se otvara i na kojem bismo željeli raditi kada se radi o novim studijima. Rekao bih, dakle, da su u planu novi studiji, doktorati, izazov cjeloživotnoga obrazovanja. Također, vidjet ćemo hoćemo li moći otvoriti centre koji bi bili zaduženi za proučavanje određene problematike i bavljenje nekim specifičnim temama.

Uz razvoj novih studija tu su i infrastrukturni projekti na kojima se radi, a od kojih neke, poput menze, biblioteke, televizijskoga i radijskoga studija, studentskoga doma, naročito iščekuju sadašnji i budući studenti. Kako teku radovi i čemu se možemo uskoro nadati?

Ovo je važno pitanje i mislim da o odgovoru na ovo pitanje ovisi puno

toga na Sveučilištu. Napravili smo kvalitativan iskorak korištenjem nove zgrade i aule. To je ono što je završeno. Ono što je u fazi dovršavanja, ali nije gotovo, jest biblioteka, televizijski i radijski studio i studentska menza. Kada bismo samo to zaokružili, mislim da bismo napravili golem iskorak. Moram reći da za studentski dom i ostali dio kampusa mi, Uprava, u suradnji sa Zagrebačkom nadbiskupijom i s drugim institucijama tražimo putove i načine rješavanja. U pitanju su velika ulaganja, stoga pokušavamo doći i do europskih i drugih fondova i načina financiranja. Znam kako je našim studentima svaka kuna koju oni i njihovi roditelji daju puno, ali s obzirom na to da se vodimo kao privatno sveučilište i ne-

mamo potpuno financiranje države kao javna sveučilišta i da Crkva ulaze puno, mislim da je u tom području dosta napravljeno, ali ta dinamika možda nije uvijek onakva kakva bismo voljeli da bude. Nadam se da će biblioteka uskoro biti dovršena, no ipak ne bih govorio o rokovima jer o njima je doista teško govoriti. Nadam se da ćemo naći načina kako što prije dovršiti i staviti u funkciju televizijski i radijski studio. Ovdje bih posebno istaknuo naše donatore, posebice župu Naše Gospe Kraljice Hrvata iz Toronta, naše iseljenike, te kod stipendiranja gospodina Marka Franovića koji nam pomažu i koji će isto tako donirati i neka druga sredstva. Nadam se da ćemo razriješiti neka pitanja vezana uz menzu, ali teško mi je govoriti o tome. Samo se nadam da studenti neće predugo čekati niti biti previše razočarani.

Najvažnija je unutarnja motivacija

Kako biste kratko maturantima i svima koji razmišljaju o upisu na HKS opisali Sveučilište?

Dođite na jedno mlado, dinamično sveučilište i zajedno s nama razvijajte se u dobru i u mukama. Vjerujem u dobru atmosferu, ozbiljan i cjelovit rad, ali vjerujem i da će vam biti lijepo na Hrvatskom katoličkom sveučilištu.

I za sam kraj našega razgovora, pitanje koje, vjerujemo, zanima mnoge studente. Kakvi ste Vi bili kao student?

Uvijek sam bio radoznao i nisam imao velikih problema s ispitima. Bilo je stvari koje su me zanimale više i manje, neke sam predmete položio samo da ih položim, to je isto istina, ali većinom sam studirao baš „s guštom“ i s ljubavlju jer me zanimalo i volio sam učiti. Volio sam ići na predavanja i moram priznati da sam imao dobre i zanimljive profesore, ali bilo je trenutaka kao i kod svih studenata kada bih najradije ostao u krevetu. Nekad sam to i napravio ili otišao na kavu. Ali dobro, ja sam studirao u Rimu pa je onda veliki izazov sjediti na Fontani di Trevi ili ići na predavanja. Mislim da je za studij najvažnija unutarnja motivacija, iako puno ovisi i o profesorima, o tome koliko vas oni zainteresiraju za svoj predmet. Ja sam rado studirao i mogu reći da mi je to bilo najljepše doba života. ■

ZAŠTO SE UČLANITI U STUDENTSKU UDRUGU I KOJE POSTOJE NA HKS-u?

Učimo zajedno!

Postoji jedna opcija koja može donijeti dragocjeno iskustvo, znanje i poznanstva, a zahtijeva onoliko vremena koliko ste voljni uložiti ili koliko možete uložiti.

Istražuje: Klara Malnar

Kako nakon studija pronaći posao u struci? Ustvari, možda će se ovo pitanje nekima činiti previše optimistično. Bolje je reći: „Kako nakon studija pronaći posao?“ Koji je brojčani omjer između onih trenutaka u kojima ste „naletjeli“ na oglas za posao iz snova i onih kada ste pali u nesvijest vidjevši da se traži, recimo, pet godina radnoga iskustva u tom

području. Prvo pitanje koje će vjerojatno pasti na pamet onome tko je diplomirao prije nekoliko dana je: „Otkud mi pet godina radnog iskustva u vašem području?“ Ne postoji idealno rješenje ovog problema, no postoji jedna opcija koja može donijeti dragocjeno iskustvo, znanje i poznanstva, a zahtijeva onoliko vremena koliko ste voljni uložiti ili koliko možete uložiti. Riječ je o članstvu u studentskim udrugama.

Većina fakulteta i drugih visokoobrazovnih ustanova ima minimalno jednu studentsku udrugu koja organizira razna događanja, projekte ili predavanja koja mogu biti zanimljiva i korisna većini studenata. Udruge ponekad primaju isključivo studente tih fakulteta, dok su neke otvorene za sve studente sveučilišta, ali i šire. Također, u većini udruga postoje timovi (npr. financijski tim, tim za odnose s javnošću, tim za ljudske resurse itd.) tako da se svatko može opredijeliti za područje koje ga najviše zanima. Aktivnost udruge ovisi o mnogim čimbenicima, poput veličine udruge, zauzimanja i volje studenata, podrške fakulteta, financija i dr. pa je važno pronaći onu koja će odgovarati željama, interesima i očekivanjima pojedinca.

Kao što je već navedeno, studentske udruge odlična su platforma za skla-

Klub studenata sociologije HKS-a Nexus

Osnutak:
14. travnja 2016.

Aktivnosti:

Klub studenata sociologije Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta Nexus organizira sociološke radionice i zanimljiva predavanja, pomaže studentima povezati sociološku teoriju i praksu, pomaže studentima razviti vještine provođenja socioloških istraživanja, izdaje sociološki bilten kluba i organizira druženja studenata sociologije HKS-a.

Kako se učlaniti?

Zainteresirani se mogu javiti Upravi Kluba na društvenim mrežama jer Klub ima stranice na Facebooku i Instagramu. Moguće se javiti na e-poštu nexus.ozs@unicath.hr ili osobno nekome od članova koji će onda prijavu prosljediti Upravi Nexusa.

Što novi članovi mogu očekivati nakon učlanjenja?

Prvenstveno podršku u samostalnim radovima i istraživanjima. Osim toga Klub čine mladi ljudi koji su spremni na akciju, dublje proučavanje sociologije, provođenje studentskih projekata i druženje. Unutar Nexusa može se tražiti pomoć u razumijevanju određenih aspekata sociologije i predlagati ideje za nove projekte.

Planovi za budućnost:

U planu je organizacija predavanja sociologa o njihovu iskustvu rada u praksi. U izradi su i edukativno-kreativne radionice te studentska konferencija o društvenim vrijednostima u Hrvatskoj, koja se planira za studeni, a bit će otvorena svim odjelima HKS-a.

Klub studenata povijesti HKS-a Homo volans

Osnutak:
21. travnja 2017. (Dan Odjela za povijest)

Aktivnosti:

Klub je osnovan s idejom da svojim djelovanjem okupi studente povijesti HKS-a zainteresirane za rad na promicanju i istraživanju hrvatske i svjetske povijesti. Također, među aktivnosti Kluba ulazi i suradnja s domaćim i inozemnim studentskim organizacijama, organiziranje tribina, skupova, radionica, izleta itd. Do sada je Klub Homo volans održao jednu radionicu koja je bila uvod u stručni skup koji je održan 19. travnja 2018. Stručni skup pod nazivom *Putopis kao povijesni izvor. Hodočasnici, misionari, istraživači, pomorci, putnici, poslanici* održan je u sklopu Dana Odjela za povijest i na taj način obilježena je prva godina djelovanja Kluba.

Kako se učlaniti?

Svi zainteresirani mogu se prijaviti na e-poštu: homovolans@unicath.hr ili na Facebookove stranice Kluba.

Što novi članovi mogu očekivati nakon učlanjenja?

Aktivno sudjelovanje u aktivnostima Kluba, u organizaciji budućih projekata i njihovoj provedbi. Sudjelovanjem u projektima i aktivnostima Kluba članovi stežu iskustvo koje im nakon završetka studija povijesti može pomoći u prvim koracima u njihovoj budućnosti. Svi članovi Kluba pozvani su da pridonese njegovu radu svojim idejama i svojim angažmanom.

Planovi za budućnost:

Planirano je pokretanje časopisa za povijest, razgled Zagreba, održavanje radionica, kvizovi, snimanje kratkih filmova povijesne tematike, organizacija stručnoga skupa.

panje novih poznanstava i prijateljstva jer radeći na projektima provodite mnogo vremena sa svojim kolegama iz udruge, dakle odlična su prilika i za stjecanje poslovnih kontakata koji vam u budućnosti mogu koristiti u gradnji karijere. Naime, gosti predavači na projektima nerijetko su izuzetno uspješni ljudi iz raznih poslovnih područja, političari, direktori i sl. s kojima neposredno surađujete u realizaciji projekta, što može biti odlična prilika da se pokažete u najboljem svjetlu, pitate za pokoji savjet ili ubacite brzinski *pitch*, tj. nastojite nekome brzinski predstaviti sebe ili svoje ideje. Valja spomenuti i redovita druženja i *team buildinge* koji pomažu da se među članovima udruge stvori snažniji osjećaj pripadnosti i privrženosti kako bi udruga što kvalitetnije i produktivnije „poslovala“. Dobra stvar je i to što je lako moguće da će vam neki kolege iz udruge jednoga dana biti i

kolege na poslu pa ćete već znati kako tko diše i lakše obavljati zadatke. Također, mogućnost dobrog snalaženja i sudjelovanja u grupnom radu važna je stavka u većini poslova, a u studentskoj udruzi ono je neizbježno. To može poslužiti kao trening i odskočna daska za svakoga tko se u grupnome radu ne snalazi i ne osjeća ugodno, a svjestan je njegove važnosti.

Bez straha i pritiska

Svi znamo da teorija i praksa u većini slučajeva nisu usklađeni pa ljudi često kažu da počneš učiti tek kada kreneš raditi. Ovdje dolazimo do bitne uloge studentskih udruga. Članstvo u studentskoj udruzi omogućuje stjecanje iskustva bez straha i pritiska da ćete napraviti neku pogrešku i ispasti nesposobni pred nadređenima jer, iako u udrugama zbog formalnosti postoji neki ustroj, svi su isti i velika je vjerovatnost da ni vaši kolege ne znaju što

rade. Poenta je u tome da učite zajedno. Također, omogućuje širenje područja interesa, a na nekim su fakultetima i sveučilištima projekti studentskih udruga nerijetko nagrađivani rektorovim i dekanovim nagradama.

Razgovarajući s nekoliko bivših članova jedne studentske udruge na zagrebačkom Ekonomskom fakultetu, primijetila sam da im je lakše nabrojiti pozitivne strane članstva od onih negativnih. Dok se jedni nisu mogli sjetiti ni jedne negativnosti, drugi su nakon dužeg promišljanja naveli manjak vremena za učenje. Na pitanje smatraju li da im je članstvo pomoglo pri zaposlenju, svi su odgovorili da jest te istaknuli da su poslodavci na razgovoru za posao nerijetko bili zainteresirani za detalje o radu udruge. Ono oko čega su se svi složili jest činjenica da im članstvo u studentskoj udruzi nije obogatilo samo vrijeme studiranja, već i život nakon njega. ■

Klub studenata komunikologije HKS-a PRotagonisti

Osnutak:
Lipanj 2017.

Aktivnosti:

Klub ima široko područje djelovanja: pomoć članovima Kluba u ostvarivanju obrazovnih, društvenih, kulturnih i drugih interesa, promicanje komunikologije kao struke (organizacija predavanja, tribina i skupova), planiranje, priprema i realizacija radionica vezanih uz odnose s javnošću, suradnja sa studentskim udrugama i drugim organizacijama na Sveučilištu i izvan njega u Hrvatskoj i u inozemstvu, promocija i očuvanje katoličkih vrijednosti i katoličkoga identiteta Sveučilišta, poštivanje etičkih normi i pravila.

Kako se učlaniti?

Redovnim članom može postati svaki student preddiplomskoga i diplomskoga sveučilišnog studija komunikologije na HKS-u. Moguće se obratiti kolegama članovima ili na e-poštu: protagonisti.unicath@gmail.com

Što novi članovi mogu očekivati nakon učlanjenja?

Dobro društvo, puno *brainstorminga* u zajedničkoj grupi na Facebooku i na sastancima, ali i sudjelovanje u zanimljivim studentskim projektima, poput organizacije studentske tribine ili druženja te pomaganje pri snimanju sveučilišnih događaja.

Planovi za budućnost:

Nakon osnivanja Kluba odlučeno je staviti neke ideje na čekanje, povećati broj članova i dobro razraditi projekte kojima bi se željeli baviti. U budućnosti Klub bi se želio uključiti u organizaciju Dana Odjela i brucosijade, održati vlastitu tribinu ili okrugli stol koji bi se bavio konkretnim temama iz komunikologije.

Klub studenata psihologije HKS-a Prudentia

Klub je osnovan u rujnu 2017. s ciljem poboljšanja obrazovnoga procesa studija psihologije, ostvarivanja obrazovnih, društvenih i kulturnih interesa studenata psihologije te povezivanja i suradnje s drugim studentskim organizacijama na Sveučilištu i u Hrvatskoj. U Klubu bi se studentima nastojala pružiti prilika za znanstveno-istraživački rad te suradnju s drugim znanstvenim i obrazovnim ustanovama. S obzirom na to namjera je Kluba promicati samostalnost u djelovanju te odgovornost svakog pojedinca za razvoj organizacije, a da se pritom poštuje i njeguje katolički identitet.

Premda formalno postoji, Klub još nije aktivan te je potrebno izabrati predsjedništvo. U Klub će se moći učlaniti studenti preddiplomskoga i diplomskoga studija psihologije HKS-a, a više informacija o tome bit će objavljeno uskoro.

Klubove su predstavili: Marina Miletić i Nikola Vrabec (Nexus), Ružica Gelo (Homo volans), Patricia Devunić (PRotagonisti), Josipa Ančić, Martina Jakelić i Nika Popović (Prudentia). Hvala im.

STUDENSKI
ZBOR HRVATSKOGA
KATOLIČKOG
SVEUČILIŠTA

Briga o važnim studentskim pitanjima

Studentski zbor Hrvatskoga katoličkog sveučilišta izborno je predstavničko tijelo koje predstavlja studente, štiti njihove interese te sudjeluje u odlučivanju u tijelima Sveučilišta. Čine ga studenti Sveučilišta birani na izborima. Predsjednika Studentskoga zbora biraju pak njegovi članovi. Mandat mu traje godinu dana, a ponoviti se može samo jedanput. Neke su od zadaća Studentskoga zbora briga o kvaliteti života studenata, a posebno o kvaliteti studija, studentskome standardu, ostvarivanju studentskih prava i drugim važnim pitanjima koja se tiču studenata. Osim toga, cilj je poticati izvannastavne aktivnosti te štititi i promicati katolički identitet i vrijednosti koje promiče Sveučilište. Budući da je Studentski zbor predstavničko tijelo svih studenata HKS-a, svaki student koji ima neki problem, žalbu, prijedlog ili ideju koja se tiče života studenata može pisati Studentskome zboru na e-poštu: studentski.zbor@unicath.hr. (Ana Carević)

INTERVJU SA STUDENSKIM PRAVOBRANITELJEM HKS-a

Studenti su uglavnom upoznati sa svojim pravima

Razgovarao: Tomislav Kučina

Student druge godine diplomskoga studija sociologije Nikola Vrabec obnaša funkciju studentskoga pravobranitelja već dva mandata. Ured na trećem katu dijeli sa Studentskim zborom, a u razgovoru nam je otkrio što sve njegova funkcija podrazumijeva, što mu je najviše smetalo tijekom posljednje dvije godine i bi li ponovio ovo iskustvo.

U čemu se sastoji funkcija studentskoga pravobranitelja?

Funkcija je studentskoga pravobranitelja uspostavljanje komunikacije između stu-

FOTO:HKS

» Rekao bih da je moja uloga kao studentskoga pravobranitelja uspostavljanje što bolje komunikacije između profesora i studenta ako dođe do nekog problema u području studentskih prava“, istaknuo je Nikola Vrabec.

denta i profesora ako iskrasne neki problem. Studentski pravobranitelj više je upoznat s pravilnicima i s time kako oni funkcioniraju i, sukladno tomu, on ima savjetodavnu ulogu u tome kako doći do najboljeg mogućeg rješenja problema s kojim se student suočio. Studentski bi pravobranitelj trebao biti onaj koji će razgovarati s objema stranama, dakle s pročelnikom odjela ili s profesorom i sa studentom koji se suočio s određenim izazovom. Mora poslušati obje strane priče i pokušati, najčešće sa studentom, pronaći neko optimalno rješenje. Ukratko, rekao bih da je moja uloga kao studentskoga pravobranitelja uspostavljanje što bolje komunikacije ako dođe do nekog problema u području studentskih prava.

Obnašaš ulogu studentskoga pravobranitelja već dvije godine. Iz iskustva nam, dakle, možeš reći koliko su studenti upoznati sa svojim pravima.

Da, trenutačno obnašam drugi mandat kao studentski pravobranitelj i mogao bih reći da su studenti uglavnom upoznati sa svojim pravima. Svi pravilnici dostupni

su na internetskoj stranici Sveučilišta što znači da im svatko može pristupiti u svakom trenutku. Studentima ponekad nisu jasna određena tumačenja nekih situacija. Na primjer, jesu li legitimno prijavljeni Stegovnom povjerenstvu, može li se to nekako riješiti, ako da – kako. U takvim situacijama mogu im pomoći tako da im detaljnije pojasnim pravila i usmjerim ih kojim putem krenuti.

Koliko često studenti dolaze s nekim problemima?

Jako rijetko. Žao mi je zbog toga. Volio bih da dolaze češće. Nekad sam znao slati *mailove* da im osvijestim da se mogu javiti u bilo kojem trenutku, međutim i tada je bilo svega nekoliko studenata koji su zaista imali veće probleme, konkretno Stegovno povjerenstvo. Znači, samo u tom slučaju. Ali, ja nisam ovdje da bih im pomogao samo u takvim problemima, nego i za bilo koje druge situacije vezane uz studij. Mislim da ovako, kada radim sa samo nekoliko studenata koji

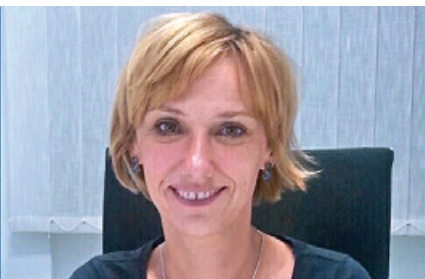
dolaze zbog Stegovnog povjerenstva, funkcija gubi svoju suštinu.

Misliš li da je to zato što problema nema ili studenti nisu upoznati s funkcijom studentskoga pravobranitelja?

Izazova sa studijem uvijek ima, pogotovo za studente prve godine. Nije lako doći iz srednje škole i susresti se s potpuno novim pravilima. Ali, kao što sam rekao, ja bih poslao *mail* početkom godine i studenti znaju da mi se mogu javiti za bilo kakve stvari. Možda se ne javljaju jer ih je iz nekog razloga sram, neugodno im je, misle da mogu sami, ne poznaju me.

Da se sad vratiš dvije godine unatrag, bi li se opet kandidirao?

Bih. Ja sam druga generacija sociologije i sjećam se da tada nije postojala osoba na razini studenata koja bi nas mogla službeno usmjeriti. Ni stariji nisu bili toliko upoznati s pravilnikom. Stoga smatram da je jako bitno imati studenta koji će pomagati savjetima jer se na taj način sprječava i moguća dezinformiranost među bruošima. ■

Studentsko psihološko savjetovalište

Studentsko savjetovalište Centra za psihološko savjetovanje HKS-a otvoreno je u studenom 2017., a za *Kompas* predstavila ga je njegova voditeljica doc. dr. sc. Anamarija Bogović Dijaković.

„Cilj je Centra pružanje psihološke pomoći studentima, zaposlenicima i vanjskim korisnicima aktivnostima individualnoga i grupnoga savjetovanja, predavanja, radionica. Planira se izrada edukativnoga materijala te provedba raznih istraživanja vezanih uz kvalitetu života studenata, potrebe i želje studenata, mentalno zdravlje i dr.“, istaknula je voditeljica dodavši da za sada Centar provodi uglavnom individualna savjetovanja za studente HKS-a. „Prostorije Centra na trećem su katu HKS-a, no potrebno se prethodno najaviti na e-adresu: psih.savjetovaliste@unicath.hr.“

Upitana što bi poručila studentima koji bi im se željeli javiti, no osjećaju se nelagodno to učiniti, docentica Bogović Dijaković istaknula je: „Studentima bih poručila da mogu očekivati da će bolje i jasnije razumjeti problem koji im stvara poteškoće u funkcioniranju, te da će raditi na učenju i uvježbavanju novih strategija suočavanja i rješavanja problema. Svatko se ponekad nađe u situaciji da ne funkcionira onako kako misli da bi mogao ili trebao, da mu se čini da je zapeo i ne zna što bi prije ili mu se jednostavno ništa ne da, nema volje, energije... U životu imamo razdoblja kada smo produktivniji i kada nam se čini da se ne koristimo u potpunosti svojim potencijalima, ili pak da ne znamo kako ih koristiti. Potražiti pomoć zapravo je prvi korak u rješavanju problema i dobra i zrela odluka jer se krećemo suočavati s onime što nas muči umjesto da ostajemo u situaciji koja nas frustrira.“ (Klara Malnar)

Mješoviti pjevački zbor HKS-a Glazbeno oplemenjivanje Sveučilišta

Ljubav prema pjevanju, želja, dobra volja i sluh, to je sve što vam je potrebno želite li postati dijelom pjevačkoga zbora Hrvatskoga katoličkog sveučilišta. Osim brojnih sportskih aktivnosti HKS svojim studentima nudi i mogućnost pjevanja u zboru. Zbor je nastao 2011. pod vodstvom profesora Krunoslava Novaka, a kasnije ga je preuzela stručna ruka voditeljice Franke Umiljanović Zorić. Do sada je zbor nastupao na svim važnim svečanostima Sveučilišta, kao što je obilježavanje Dana Sveučilišta, božićne priredbe i slično. Osim na HKS-u zbor nastupa i na različitim misnim slavljinama. Voditeljica zbora izdvojila je misno slavlje u Teznom i Mariboru u Sloveniji te u Novom Virju, gdje su sudjelovali u obilježavanju blagdana zaštitnika župe sv. Josipa. Nastupali su i u svetištu Marije Gorske u Loboru. Zbor trenutačno broji dvadesetak članova studenata koji se sastaju na probama svaki ponedjeljak, a uoči važnih nastupa i češće. Osim zbog proba za nastup, pjevači se sastaju i zbog druženja i boljeg upoznavanja koje ostvaruju na izletima, kao svojevrsnoj nagradi za uspješnu godinu.

Ako želite postati dijelom ovoga zbora, nije nužno potrebno iskustvo pjevanja u zboru, no ako ga već imate, dobro će doći. Kako kaže voditeljica zbora, svatko je pozvan da se pridruži ovoj raspjevanoj skupini: „Potičem sve one koji imaju glazbenoga talenta da nam se pridruže u oplemenjivanju našega Sveučilišta i u umjetničkom, odnosno glazbenom smislu.“ (Lucija Dorotić)

VOKALNA SKUPINA A CLAPPELLA Dobar pokušaj koji je uspio

Vokalna skupina *A Clapella*, poznatija kao Dobar pokušaj, osnovana je uoči prošlogodišnjega Dana Odjela za komunikologiju, a iza sebe ima već pet uspješnih nastupa. Posebnost je skupine obrada poznatih pjesama koje su ponekad promijenjene nekom novom kiticom. Probe se uglavnom održavaju prema potrebi: svakodnevno, tjedan ili dva, prije nastupa. Isprva je skupinu činilo desetak djevojaka s Odjela za komunikologiju, a u međuvremenu rodila se nova ideja – ideja mješovite vokalne skupine. Za realizaciju nije trebalo dugo. Ženskoj su se ekipi pridružila dva muška glasa, a nove članove pozivaju da im se jave. Neke su od pjesama s kojima su do sada nastupili Molitva Parnog valjka, Vilo moja Vinka Coce, Lean on me Billa Withersa, Kao košuta, Oj pastiri i brojne druge. (Ana Carević)

FOTO: Luka Smiljković/HKS

Katoličko sveučilište: mjesto posvećeno istraživanju, poučavanju i odgoju

U potrazi za Istinom, vjera i razum svjetlo su i putokaz.

Piše: Veronika Novoselac

Tko sam i što sam – što ću, koga volim, što tražim, kuda idem i za čime lutam?“ zapisao je u *Tajanstvenoj* Tin Ujević. Najteža su to pitanja na svijetu jer svi, gledajući svakodnevno odraz u ogledalu, nastojimo tragati za vlastitim identitetom. To traganje ne predstavlja problem sve dok se o njemu ne moramo sami pitati. No, život bez preispitivanja ne doseže svoju dubinu. Traganje za istinom o stvarima oko nas i o nama samima sastavnica je propitivanja o osobnosti koja živi u nama, ali i o stvarnosti koja nas okružuje. Stoga, Pilatovo pitanje „Što je istina?“ (Iv 18, 37-38) sve do danas odzvanja čitavom poviješću. Za razmatranje i spoznaju Istine o Bogu i sebi samima, prema enciklici pape Ivana Pavla II. *Fides et ratio* (*Vjera i razum*), potrebna su dva krila: vjera i ra-

zum. Vjera, kao znanje i povjerenje, temelj je kršćanstva, a razum sposobnost razumijevanja i prihvaćanja sebe, drugih i čitava svijeta.

Sklad vjere i razuma

„Vjerujem da razumijem i razumijem da bolje vjerujem“, riječi su svetoga Augustina. Budući da komplementarnost i sklad vjere i razuma vode čovjeka k Istini i odgovorima na životna pitanja, vjerovati i razumjeti, tj. studirati u učenju Crkve, nisu protuznačnice jer je Crkva od samih početaka nastojala čuvati, dublje istražiti, studirati, vjerno naviještati i tumačiti objavljenu Istinu Evanđelja te smisao čovjekova postojanja. Stoga i jest logično da su upravo prvo sveučilište i najveće europsko središte medicinske znanosti sredinom 11. stoljeća osnovali benediktinci iz Monte Cassina. Oko 1084. osnovano je bolonjsko sveučilište, a

krajem 12. stoljeća pariško, prema čijim su modelima osnovana i kasnija sveučilišta u Europi (Oxford, Salamanca, Padova...). Budući da su praktično sve do kraja 16. stoljeća sva sveučilišta bila katolička, sveučilište je kršćansko iznašašće čije je temeljno poslanje i danas istražiti, čuvati i posredovati znanja te tražiti istinu. S tim je ciljem, a na temelju višestoljetne baštine visokoga obrazovanja koju je Katolička Crkva ostavila ne samo u europskome nego i u hrvatskome trolistu znanosti, kulture i vjere, dekretom zagrebačkoga nadbiskupa kardinala Josipa Bozanića *De Luce vera illuminata* (*Istinskom svjetlošću obasjana*) godine 2006. uspostavljeno Hrvatsko katoličko sveučilište (HKS) sa sjedištem u Zagrebu.

Živi i obećavajući znak

O katoličkom sveučilištu govori crkveni dokument *Sapientia christiana* (*Kršćanska mudrost*) iz 1979., no njegovo je značenje definirao papa Ivan Pavao

II. u apostolskoj konstituciji *Ex corde Ecclesiae* (Iz srca Crkve) objavljenoj 1990. Prema konstituciji katolička su sveučilišta živi i obećavajući znak plodnosti kršćanskoga duha u srcu jedne kulture te instrument širenja kršćanske kulture, središte stvarateljske snage te širenja znanja za dobro i korist ljudskoga roda. Katoličko je sveučilište, između ostaloga, mjesto posvećeno istraživanju, poučavanju i odgoju studenata koji su s učiteljima slobodno okupljeni u ljubavi prema znanju te nastojanjima njegove integracije, dijaloga vjere i razuma, ali i etičke odgovornosti te teološke perspektive kako bi se odgovorilo na temeljna pitanja vlastite osobe, zajednice i svih područja života. Kao nositelj ljudskih i etičkih vrijednosti i kao kritička savjest društva svojim bi reflektiranjem, prema konstituciji, katoličko sveučilište moralo rasvijetljivati one koji se suočavaju s problematikom modernoga i postmodernoga društva te biti sudište na kojemu bi se predlagala rješenja o raznim tendencijama ljudske misli.

Najstarije katoličko sveučilište na svijetu osnovao je 1452. papa Martin V. u Leuvenu u Belgiji. Ono djeluje i danas, te je ujedno i najinovativnija obrazovna ustanova posljednjih godina u Europi. Uz njega, oko dvije tisuće katoličkih sveučilišta na svim kontinentima izvršava svoje poslanje u raznim

društvenim, političkim, ekonomskim, zakonodavnim, kulturnim, financijskim i vjerskim uvjetima, pružajući utemeljenu nadu novoga procvata kršćanske kulture u mnogovrsnome i bogatome ozračju vremena obilježena promjenama i teškim izazovima.

Velika akademska obitelj

Kao nasljednici i povjerenici tisućljetne intelektualne i kulturne katoličke sveučilišne tradicije – u vremenu označenom relativizmom i raspravama o vrijednostima, religiji te raznoraznim suvremenim stvarnostima – katolička su sveučilišta ključna za dobrobit Crkve i svijeta zato što kršćanska vjera u sebi nosi dublje istine koje čovjeku omogućuju istraživanje prirode i pronalaženje vlastitoga mjesta u onome što je Bog stvorio. Stoga katolička institucija visokoga obrazovanja ne isključuje živo svjedočenje vjere i zahtjevnju težnju za istinom u svim akademskim disciplinama. Budući da vjera traži razumijevanje, papa Ivan Pavao II. apostrofirao je temeljno i specifično poslanje kršćana na sveučilištu – „pokazati razumljivost istine vjere u sveučilišnom ambijentu“ – koja, u povezanosti s ključnim pitanjima istine i smisla čovjekova života, osvjetljava kulturu i znanost, ali i pitanje vlastitoga identiteta.

Kako su Crkva i znanost zajedno, suradnički i suodgovorno, u kontinuu

iranoj potrazi za istinom da bi očuvale i prenijele znanje, te na katoličkoj tradiciji i vrijednostima cjelovito odgojile pojedinca za dobrobit cjelokupnoga društva, u postkomunističkim se zemljama srednjoistočne Europe jedinome katoličkome sveučilištu iz komunističkoga vremena, onom u Lublinu u Poljskoj, pridružilo devet novoosnovanih. Sveučilišta u Mađarskoj, Ukrajini, Slovačkoj, Albaniji i Hrvatskoj postala su tako dijelom velike akademske obitelji koja, prema procjenama, danas diljem svijeta obrazuju više od 50 milijuna učenika i studenata, budućih intelektualaca, pravnika, političara, novinara, liječnika, povjesničara, sociologa...

Žudnja za spoznajom

U svijetu obilježenom brzim i značajnim promjenama zadaće katoličkih sveučilišta imaju sve veću važnost i neodgodivost jer su ona na osobit način pozvana razumjeti biblijsku poruku i izlagati ju zajednici. Upravo je stoga papa Franjo u apostolskoj konstituciji *Veritatis gaudium* (Radost istine) svrhu i vrijednost katoličkih sveučilišta definirao u istraživanju, obrazovanju i formaciji studenata koji s kolegama dijele „Radost Istine“ koja se, jednom pronađena, unosi u sva područja znanosti. Kako stoji u Dekretu o osnivanju HKS-a, upravo će kršćansko nadahnuće pojedinca i sveučilišne zajednice dopustiti Sveučilištu „da u svoj rad uključi etičku, duhovnu i vjersku dimenziju vrednujući dostignuća znanosti i tehnike te imajući u vidu cjelovitost ljudske osobe; da istražuje otajstva čovjeka i svijeta tu-mačeći ih u svjetlu Objave“.

U konačnici, temelj je sveučilišnoga postojanja, baš kao i vlastitoga preispitivanja, žudnja za spoznajom, za Istinom. Upravo je cilj života stalna potraga za odgovorima jer nas puko znanje, kaže sveti Augustin, čini tužnima. Istina je više no znanje: svrha je spoznaje Istine spoznaja Dobra. U potrazi za Istinom, vjera i razum svjetlo su i putokaz. One su „kompas“ ne samo studentima HKS-a, koji za njom svakodnevno tragaju, već svakoga tko se pita tko je taj moj „ja“. A HKS-ovo „ja“ u svojim je propitivanjima definirao Albert Einstein zaključivši: „Znanost bez religije hroma je, a religija bez znanosti slijepa. Svako ozbiljno bavljenje znanošću uvijek vodi prema Bogu.“ ■

INTERVJU: DOC. DR. SC. ZORAN TURZA S KATEDRE ZA TEOLOGIJU HKS-a

Katoličko u imenu znači – nadahnuće!

Razgovarala: Zrinka Planinčić

Profesore Turza, možete li ukratko pojasniti što znači pridjev katoličko u imenu Hrvatskoga katoličkog sveučilišta?

Nadahnuće. Znači da oni koji dođu nadahnuti katoličkim Duhom ovdje imaju ponudu da se njihovo nadahnuće ražari ili rasplamsa. Oni koji dolaze s već izrađenim katoličkim identitetom ovdje mogu razvijati dalje taj identitet. Pogotovo ako su se obrazovali u nekim katoličkim institucijama, srednjim školama – ovdje mogu taj svoj odgoj nastaviti. To je, dakle, prvenstveno nadahnuće s kojim svi ovdje radimo i glavna ponuda na Sveučilištu što se tiče duhovne stvarnosti.

A oni koji ne dođu s katoličkim nadahnućem?

Oni koji ne dolaze s katoličkim nadahnućem, ako žele, mogu upoznati što je iza toga nadahnuća nekog studenta, profesora. Od njih se očekuje da to poštuju. Vjerska sloboda, vjerski identitet, time se uopće ne dovode u pitanje. I još se nešto pretpostavlja, što je svakom intelektualcu nekako u njegovoj biti, a to je – kako ju profesor Stjepan Kušar zove – svojevrsna intelektualna znatiželja. Da ja dođem na neko sveučilište koje nije katoličko, mene bi zanimalo što je to što te ljude „nosi“, zašto su osnovali to sveučilište, što je lajtmotiv toga sveučilišta. Tako se od njih traži ta intelektualna znatiželja, sasvim prirodna za nekoga tko želi stjecati znanje.

Koje su djelatnosti Katedre za teologiju HKS-a?

Iz poslanja Crkve, a onda i po crkvenom pravu, izlazi sljedeće: svako katoličko sveučilište treba imati teološki studij ili katedru za teologiju. Dakle, ovdje nemamo teološki studij, što je i logično, jer je nekoliko tramvajskih stanica odavde teološki studij na drugom sveučilištu, na Katoličkom bogoslovnom fakultetu. Mi stoga imamo Katedru za teologiju koja će pomoći srastanju, integriranoj spoznaji svih koji dolaze ovdje i ponuditi im što znači baviti se vjerom na znanstveni način, odnosno baviti se odnosom vjere i razuma. Svi smo tu da surađujemo na tome cilju, da kroz teološke predmete, a onda i kroz neke druge ponude, mogemo ostvariti zajednički cilj Sveučilišta, a to je omogućiti studentima integriranje znanja, stvoriti znanstvenike koji svoje spoznaje nastoje smjestiti u šire horizonte. Naša je prvenstvena uloga da pripremimo teološke predmete. Specifičnost je što nema teološkoga studija pa je izazov kako na razumljiv način pre-

Foto: Ivan Ulijić/0307

nijeti sadržaj, primjerice, komunikolozima. To nam je dodatni motiv da u ovoj dječackoj dobi odrastanja Katedre dobro pripremimo buduće priručnike koji će biti razumljivi i jasni studentima. To je najveći posao. A drugo je sudjelovanje u aktivnostima koje pomažu razvoju studenata koji su vjernici.

Što teološki predmeti mogu ponuditi različitim studijskim odjelima?

Načelno, tri su stvari na srcu samog Sveučilišta, i one proizlaze iz ideje što je to katoličko sveučilište. Na prvoj godini na svim odjelima prvi je predmet Uvod u teologiju, na kojemu objašnjavamo što je teologija i razbijamo neke predrasude kojih smo svjesni. Dolazimo do druge godine kada pokušavamo iz kršćanske perspektive odgovoriti na pitanje što je to čovjek, što je to život općenito – taj kolegij nosi naziv Uvod u bioetiku. To je skica za poticanje stalnog razmišljanja budućih nositelja različitih funkcija u društvu kako bi znali što je život, što je čovjek, ali i ona specifična i osjetljiva pitanja problematike bioetičke prirode. Treće se pitanje otvara kada govorimo što je čovjek u odnosu prema životu u prirodi. Ta pitanja spadaju u Socijalni nauk Crkve. To su svi predmeti koji su u strategiji osnivanja katoličkih sveučilišta označeni kao ono što trebamo prenijeti studentima. Javlja se, naravno, i pitanje kako ta znanja mogu koristiti sociolozima, psiholozima i drugima. To je, dakle, izazov pokušaja prilagodbe sadržaja navedenih kolegija specifičnostima odjela, ali i pronalaženja nekih područja koja su granična između dviju znanosti. To je ono što studentima može otvoriti horizonte. ■

Neka od najboljih katoličkih sveučilišta u 2018.

Prema QS svjetskom rangiranju sveučilišta koje godišnje uspoređuje najboljih 950 sveučilišta u svijetu donosimo popis katoličkih sveučilišta uvrštenih među najboljih 250.

Katoličko sveučilište u Leuvenu (Belgija)

71. na globalnoj listi najboljih sveučilišta
45 538 studenata

Papinsko katoličko sveučilište u Čileu

137. na globalnoj listi najboljih sveučilišta
27 003 studenta

Katoličko sveučilište Louvain (Belgija)

153. na globalnoj listi najboljih sveučilišta
24 277 studenata

Sveučilište Notre Dame (SAD)

216. na globalnoj listi najboljih sveučilišta
12 054 studenata

VOLONTERSKA SKUPINA HRVATSKOGA KATOLIČKOG SVEUČILIŠTA

Velik i plemenit dar

Piše: Jelena Conar

U čovjekovoj je prirodi pomagati i činiti dobro za zajednicu. Važnost karitativnoga rada prepoznata je i u Volonterskoj skupini Hrvatskoga katoličkog sveučilišta. Skupina je nastala na inicijativu asistentice i prve voditeljice skupine Valentine Šipuš s Katedre za teologiju, na čijem je mjestu sada profesorica Leali Osmančević, asistentica na Odjelu za komunikologiju, s kojom smo razgovarali o radu skupine. Razgovarali smo i s članicom Volonterske skupine Hanom Kilijan, studenticom 3. godine preddiplomskoga studija komunikologije na HKS-u.

„U Volonterskoj smo skupini kao jedna mala obitelj unutar Sveučilišta. Svatko na svoj način i svojim talentima pridonosi radu skupine. Zajedničkim snagama organiziramo akcije, tražimo potrebite, osiguravamo pomoć. Uvijek oslušujemo koje su potrebe zajednice u danom trenutku pa sukladno tomu organiziramo akcije i sudjelujemo u projektima“, naglasila je Hana.

„Prepoznata je važnost okupljanja studenata u skupinu koja će se na poseban način zauzimati za karitativni rad te popularizirati volonterstvo kod ostalih studenata. Ovi volonteri imaju mnogo projekata iza sebe. Svake akademske godine najveći je naglasak na božićnoj i korizmenoj akciji, no tu su još i manje akcije tijekom cijele godine“, pojasnila je kolegica Kilijan. Jedna je od najuspješnijih akcija bila prikupljanje sredstava za dječji dom „Mali dom“ u Keniji. Osim što su se prikupila sredstava za djecu iz doma, progovorilo se i o važnosti obrazovanja za svu djecu, a posebno za one najpotrebitije.

Za volontiranje je potrebna motivacija. „Motivaciju moramo pronaći sami u sebi. Ispunjavanje me rad s potrebitima i lijepo je činiti nešto ne očekujući ništa zauzvat. Volontiranjem bolje upoznajem sebe, ali i svijet u kojem živimo“, kazala je Hana, te je istaknula: „Volontiranje na HKS-u važan je dio moga obrazovanja, ali i osobnoga formiranja. Druženje sa studentima drugih odjela omogućuje međusobno upoznavanje i korištenje raznih talenata kako bi se činilo dobro. Atmosfera je obiteljska i ugodna, a osjećaj da smo zajednički pomogli potrebitima dodatno jača naše zajedništvo.“

Da bi se uključilo u skupinu, potrebno je biti student HKS-a i imati želju za volontiranjem, ali i sposobnost dobre organizacije. Nije potrebno imati prethodno iskustvo da bi se bavili tom plemenitom aktivnošću.

U razgovoru s profesoricom Osmančević, koja je preuzela ulogu voditeljice Volonterske skupine HKS-a na početku akademske godine 2017./2018., saznali smo kako ona vidi rad

volontera, ali i kako se biraju projekti u dogovoru s volonterima, sveučilišnim kapelanom i rektorom Sveučilišta. „Prije same realizacije važan je dogovor oko projekta, njegovo planiranje i dobra organizacija“, istaknula je profesorica Osmančević. Navela je i kako je zajedništvo studenata i profesora posebice vidljivo u volonterskim akcijama poput akcije Adventski kalendar u kojoj su zaista svi sudjelovali, kao i u prikupljanju pomoći za stanovnike pogođene poplavama u Hrvatskoj Kostajnici, te za zdravstvenu zaštitu stanovnika u zapadnoafričkoj državi Benin. Profesorica Osmančević želi potaknuti nove naraštaje studenata da se uključe u volontersku skupinu komunikacijom, predstavljajući projekata i otvaranjem volonterskih akcija svima. „Volonterska skupina studentima otvara mogućnost za prigodno volontiranje prema njihovim interesima i mogućnostima. Jedna od prvih akcija koja je bila otvorena svima je suradnja s Caritasom u njihovu projektu organiziranom povodom Svjetskoga dana siromaštva. Naši volonteri i studenti pridružili su se dijeleći pakete beskućnicima na zagrebačkim kolodvorima“, istaknula je voditeljica skupine.

No, ne sudjeluju samo studenti HKS-a u akcijama. „Profesori daju veliku podršku Volonterskoj skupini i uključeni su u volonterske akcije prema mogućnostima i vremenu“, naglasila je profesorica Osmančević navodeći kako je volontiranje samo po sebi veliki dar koji svatko od nas može iskoristiti na sebi najdraži i najbliži način. „Moja je želja svakako s volonterima organizirati još projekata i tijekom cijele akademske godine, te se povezati s brojnim drugim volonterima i volonterskim udrugama.“ ■

Leali Osmančević

Hana Kilijan

„U Volonterskoj smo skupini kao jedna mala obitelj unutar Sveučilišta. Svatko na svoj način i svojim talentima pridonosi radu skupine“, ističe studentica Hana Kilijan.

INTERVJU S RENEOM MEDVEŠEKOM

„Za budućnost kazališta ne treba se brinuti“

„Kazalište je povlašteno mjesto na kojemu se čovjek igra emocijama, za razliku od života u kojemu se najčešće emocije poigravaju nama.“

**Razgovarale: Ana Carević
i Zrinka Planinčić**

Rene Medvešek hrvatski je kazališni i filmski glumac, redatelj i profesor glume na Akademiji dramske umjetnosti u Zagrebu te vanjski suradnik Hrvatskoga katoličkoga sveučilišta. Odigrao je veliki broj kazališnih i filmskih uloga, a zadnja se dva desetljeća pretežno bavi kazališnom režijom i pedagogijom. Za svoj je rad dobio brojna priznanja, a najnovije mu je kazališno ostvarenje Kafkin *Proces* u Dramskome kazalištu „Gavella“.

Što Vas je motiviralo pri odabiru *Procesa*?

S jedne strane činio mi se vrlo aktualnim i intrigantnim naslovom koji podsjeća na razne nedavne, većinom nemile događaje iz naše svakodnevice, a riječ je i o naslovu klasične literatu-

re koji je i dio lektire. Samim time djelovalo mi se činilo pogodno za repertoar Dramskoga kazališta „Gavella“.

Postoji li razlog zašto niste slobodnije interpretirali tekst?

Prvenstveno mi je cilj da pri radu na predstavi koja se temelji na tekstu pokušam što bolje iščitati i prenijeti autora, a ne koristiti ga u neke svoje svrhe. *Proces* je iznimno složeno djelo koje je manje-više svima poznato, prema njemu se odnosimo kao prema općem mjestu u kulturi baratajući često površnim predodžbama o čemu taj roman zapravo govori. Osobno mi je tijekom rada na predstavi intenzivno bavljenje *Procesom* otvaralo nove dimenzije djela tako da je i sama koncepcija i pristup evoluirao u tom razdoblju. Kada bih danas počinjao ispočetka, lako moguće da bih pred-

stavu drugačije koncipirao. Ovaj rad mi je bio beskrajno zanimljiv upravo zato što sam zahvaljujući intenzivnom druženju s Kafkom naslutio neke dimenzije koje olako zaobilazimo interpretirajući Kafku.

Presudna je duhovna dimenzija

Kako završava današnji *Josef K.*?

Ne bih rekao da se u konačnici kraj bitno razlikuje od ondašnjega. Ključna je ideja spoznaja uhićenja, osvještavanje činjenice da smo svi mi na svoj način uhićeni prije nego što smo uopće imali prilike osvijestiti obrasce razmišljanja, navike, predrasude, svjetonazore s kojima srastamo. U jednome trenutku ispostavi se da se nalazite u krletki, a da ni ne znate od kada niti kako. Uza sve napore da se iz nje izvučete postupno ste prisiljeni prihvatiti činjenicu da se te rešetke nikada neće moći sasvim ukloniti, svaki pokušaj nasilnoga izlaženja beznadan je. Oni koji ustraju spoznaju da se jedino s du-

hom mogu iz njih izvući. Upravo ta duhovna dimenzija borbe čini mi se presudnom. Sve ostalo ispostavlja se jalovim jurišanjem na vjetrenjače.

Rađa li se glumcem ili se glumcem postaje?

Shakespeareov citat „Sav svijet je scena i svi su ljudi glumci“ upućuje na to da smo svi već rođeni kao glumci i u tome doista ima istine – mi vanjsku pojavnost svoje osobe oblikujemo, kreiramo svakodnevno na različite načine, ovisno o okolnostima u kojima se nađemo. Po cijele dane glumimo. Kada i toga nismo svjesni, prilagođavamo svoje ponašanje i reakcije trenutku i odnosima u kojima se zatičemo. S druge strane, za profesionalno bavljenje glumom, osobito kazališnom, neće vam dostajati ta prirodna sposobnost pretvaranja. Za to je potreban ozbiljan rad na sebi. No, upravo ta mogućnost osvještavanja mehanizama koji refleksi upravljaju nama, to istraživanje i upoznavanje ljudske osobe u njezinoj kompleksnosti, veliki je privilegij bavljenja glumom.

Glumac nije tu da prokazuje svoje lice, već da ga diše

Što čini dobrog glumca?

Ponajviše svijest o tome zašto to on uopće radi. Mislim da je to pitanje svijesti i prisutnosti. Glumac svojom igrom izaziva empatiju koja povezuje njega i zajednicu koja se okuplja oko predstave, a sve to umjetno prizvanom emocijom. Mislim da je važno da je glumac svjestan važnosti i smisla toga povezivanja ljudi kroz igru i da mu tek ta spoznaja, kao vrhunski motiv njegove igre, daje onu auru nepatvorene umjetnosti koju ljudi uvijek prepoznaju. Mnogo toga u kazalištu preživljava i bez te dimenzije, ali pravu umjetnost čini upravo ta svijest i unutarnja posvećenost svome pozivu.

Kako se odabiru glumci za predstave?

Proces je to u kojem redatelj zajedno sa svojim suradnicima mora vješto manevrirati u različitim zadatostima. Ako surađujete s nekim ansamblom, s jedne strane imate određen broj ljudi između kojih morate na najbolji način pokriti sve potrebe kazališnoga komada koji, pak, pred vas stavlja određene zahtjeve u pogledu lica i odnosa među njima. I tu je važno znati na najbolji mogući način pomiriti traženo s mogu-

ćim. Budući da je kazalište u konačnici igra, svatko može igrati sve, no to nije uvijek i primjereno. A ponekad je poželjno da ne robujemo predrasudama o tome kako neko lice mora izgledati i kakvo bi trebalo biti. Najčešće važan dio posla odradi intuicija.

Imaju li glumci slobodu u kreiranju lika kojeg tumače?

Sigurno. Ne mislim da je redatelj netko tko nužno treba apsolutistički upravljati cijelim procesom rada na predstavi. Redatelj više ima ulogu nekoga tko će pomoći i glumcu i kolektivu da se opusti i oslobodi predodžbi i očekivanja kako bi stvari trebale izgledati, da osigura mirno i staložno oslušivanje onoga što u tekstu piše, da ih se oslobodi pritiska i potrebe da nude rješenje prije nego što su nazrije li prava pitanja. To je vrlo važno. Tek kada se uspijemo osloboditi predodžbi i onoga što mislimo da treba biti, otvaramo se za živo stvaralaštvo i pravo nadahnuće. Glumac nije tu zato da pro-

FOTO: Lucija Dorčić

» **Odlučio sam pokušati napraviti nešto drugačije, postaviti predstave koje će u susretu s publikom prenositi vrijednosti u koje vjerujem i bez kojih mislim da život gubi pravi smisao i ljepotu.**

kazuje svoje lice, već zato da ga diše, i to punim plućima. Živ čovjek je uvijek prvo živ čovjek, a ne plošna prikaza. U toj punini njegova je ljepota kao lica u predstavi, kakvo god ono bilo, bilo zlo ili dobro. Najčešće u svakome ima i jednog i drugog, i upravo to daje više-dimenzionalnost kojoj treba dopustiti da se u radu razvije u punoj mjeri.

Rad koji potencira zadovoljstvo

Kako je izgledao Vaš put od glumca do redatelja?

Imao sam sreće da sam na početcima svoga glumačkog puta imao prilike odigrati niz većih uloga. Međutim, to su bili komadi koji nisu odgovarali mome stajalištu prema životu i prema kazalištu. Nisu odgovarali mome svjetonazoru niti su ispunjavali moju potrebu da kazalištem potvrđujem vjeru u život, da kazalište iscjeljuje i bodri i one koji ga rade i one koji ga gledaju. Često su to bili komadi koji su govorili o bezizlaznosti ljudske sudbine i čovjekovoj bespomoćnosti koji kao da su samo umnažali mračan pogled na život, na ovaj svijet koji doista nije lako prihvatiti i probaviti ako ga promatrate bez njegove duhovne dimenzije. Takvo me stajalište iscrpljivalo pa sam odlučio pokušati napraviti nešto drugačije, postaviti predstave koje će u susretu s publikom prenositi vrijednosti u koje vjerujem i bez kojih mislim da život gubi pravi smisao i ljepotu. Radost. U početku mi se činilo da je presudan odabir teme, no s vremenom spoznajem da, i bez obzira na sadržaj, sama predstava načinom na koji govori može biti ljekovita i iscjeljujuća.

Je li redateljski posao sreća ili stres?

Redateljski je posao za mene iznimno zanimljiv i privlačan. Beskrajno je naporan u nekom dobrom smislu. To nije posao koji se radi od sedam do tri. Svaka je predstava proces, poput neke infekcije koja ponekad čovjeku traje mjesecima. Osobno je se teško oslobađam. S druge strane, kazalište je kolektivna umjetnost, upućeni ste na druge ljude i na njihove međusobne odnose i izloženi ste situacijama u kojima se suočavate sa svojim i s tuđim slabostima i taštinom. Međutim, sve su prepreke i izazovi dio puta koji s radošću prolazite kada znate svoj cilj. Ja rad u kazalištu, u svakom obliku, silno volim, ka-

zalište me ispunjava potpuno, ali zna biti i vrlo stresno i naporno.

Može li predstava krenuti u krivom smjeru?

Slično je kao i u životu. Zalutate li, treba to znati osvijestiti i izreći i začas ćete se, bogatiji za važno iskustvo, naći na dobrom putu. Možda ćete i više napredovati nego da ste se stalno držali samo pravog puta. No, to nije uvijek lako i upravo zato čovjek ne smije biti svojestav i tašt i pretjerano osjetljiv na ono što radi. Treba stalno preispitivati svoj rad, osluškiivati suradnike i biti spreman prihvatiti sve, najviše svoje greške i zablude.

Koliko je kazalište posjećeno u današnje vrijeme?

Kazališta su dosta dobro posjećena. Ona su ipak, na kraju, mjesta živog okupljanja i jedno od rijetkih utočišta zajedništva. Barem na sat-dva okupljamo se oko igre i već to blagotvorno djeluje. Ponegdje je to više samo zabava, a ponegdje i umjetnost koja ispunjava i hrani dušu. Kazalište je povlašteno mjesto na kojemu se čovjek igra emocijama, za razliku od života u kojemu se najčešće emocije poigravaju nama. To oslobađa i uzdiže, kada vidite da netko zna prizvati patnju ili bijes na pozornici i kada još pritom osjetite da u tome uživa, da se sa svojom emocijom, svojom strašću igra. Ni jedan oblik umjetnosti ne nudi mogućnost takvog igranja životom u mjeri u kojoj to čini kazalište.

Kako vidite kazalište za deset godina?

Kazališta ima i uvijek će ga biti. Postojala je bojazan da će novi mediji istisnuti i zamijeniti kazalište. Međutim, ništa ne može zamijeniti to iskustvo zajedničkoga proživljavanja uživo. Činjenica je da se zbog tehnologije sve više povlačimo u sebe i da se sve manje komunicira neposredno, no upravo zato kazalište ostaje oaza kojoj će ljudi uvijek pribjegavati da nadoknade taj manjak bliskosti i zajedništva. Za budućnost kazališta ne treba se brinuti. U financijskom pogledu da, ali vezano uz njih u brizi smo oko mnogo toga drugoga što se tiče naših javnih potreba koje su sve više podređene diktatu i potrebama tržišne ekonomije i profita. No, vjerujem da će uvijek biti zaigranih koji će znati naći načina da ljude okupe oko „dasaka koje život znače“. ■

FOTO: Jasenko Rasol/Kazalište Gavella

KAZALIŠTE Recenzija predstave *Proces* Jesu li ta vremena prošlost?

Piše: Zrinka Planinčić

Nakon četrdesetak godina remek-djelo Franza Kafke *Proces* vratilo se na kazališne daske, i to u zagrebačko kazalište *Gavella* u režiji Renea Medvešeka, koji je uz Dubravka Mihanovića i autor dramatisacije. Predstava prati fabulu romana i tematizira nedužnog pojedinca koji je pozvan na sud zbog krivnje za zločin koji se nije dogodio. Kao i u romanu, u predstavi nema detaljnih razvoja likova, već se radnja temelji na razvoju procesa koji je svakim činom sve zamršeniji.

Nikola Baće, mladi dubrovački glumac, u glavnoj ulozi tumači Josefa K., žrtvu moćnog birokratskog sustava koji živate nemoćnih pojedinaca svrstava u nerazumljive akte. Kao i osobnosti likova, rekviziti su svedeni na minimum kako bi se pokazala monotonost – kostimografiju čine crno-bijela odijela koja sugeriraju bezosjećajnost ljudi u sustavu kao i scenografija

koju čini tek nekoliko stolica i mnoštvo registratora čija je uloga gušenje Josefa K. Najprije začuđen i uvjeren da će se osloboditi, pa kako proces napreduje sve više nervozan i na kraju stjeran u kut, Baće je ovom ulogom postavio dobre temelje za svoju glumačku karijeru. Valja također istaknuti Hrvoja Klobučara u sporednoj, ali izvanredno odigranoj ulozi trgovca Blocka koji predstavlja „stariju“ žrtvu sustava. Uz njega igraju i Ivan Grčić, Darko Stazić, Nela Kocsis, Perica Martinović, Gloria Dubelj, Sven Medvešek, Anka Dobrić, Đorđe Kukuljica, Martina Čvek te Natalija Đorđević.

Predstava je osmišljena tako da se može prilagoditi svakom vremenu i svakoj osobi što zasigurno podsjeća na sve sustave u kojemu je maleni čovjek samo pijun čijim se životom može upravljati na nečovječan način. Na kraju se postavlja pitanje jesu li ta vremena prošlost ili su procesi, koji su naizgled drugačiji, u suštini jednaki.

FOTO: Barbara Pavković

GLAZBA Progledaj srcem

Koncert Progledaj srcem napunio je 21. travnja KC „Dražen Petrović“ u Zagrebu. U

- organizaciji Laudato TV-a, 6500 ljudi
- slavilo je Boga. Nastupili su: Ante Cash,
- Rafael Dropulić-Rafo, fra Ivan Matić, fra
- Marin Karačić, Mia Dimšić, Scifidelity
- Orchestra, Božja pobjeda, Sestre Palić,
- SKAC Zbor Zagreb, VIS Veritas Aeterna
- Split, Zajednica Cenacolo, Zbor Mihovil
- i Zvonimir Kalić, a duhovni nagovor
- je održao don Ivan Filipović. (AC)

KNJIGA Bog je mlad

Svjedočeći svojim životom, papa Franjo obraća se mladima diljem svijeta, bez obzira na

- njihovu vjeroispovijest, u želji da svojom
- snagom i voljom izgrade bolje društvo.
- lako je mladost u središtu knjige „Bog
- je mlad“, koju je u hrvatskom prijevodu
- objavio splitski Verbum, ona je upućena
- i odraslima. Na 117 stranica papa
- Franjo jednostavnim i izravnim riječima
- odgovara na brojna pitanja u razgovoru
- s Thomasos Leonciniem. (BAB)

Tko su to *influenceri*?

Odgovara: Tomislav Kučina, blogger

Postoji netko u vašim životima koga vjerojatno susrećete svaki dan. Ponekad se toj osobi divite, malo ste i ljubomorni, ali ponekad vam toliko ide na živce da ju ne možete ni pogledati. U tmurnim danima ona čini sve da vas inspirira, a u one sunčane čini sve da vam pokaže koliko bolje to Sunce pristaje njoj nego vama.

Ta je osoba prilično mlada, rodila se relativno nedavno – 2005. Zapravo, začeta je puno ranije, još u devedesetima, ali tek kasnije uočava svoj puni potencijal. Te 2005. bila je zauzeta „vloganjem“ na YouTubeu. Pokazivala je svoje dnevne rutine i koliko avokada može pojesti. No, negdje 2007. preselila se na Facebook i Twitter gdje joj je bilo dosadno i gdje ništa nije radila. Neko vrijeme patila je u tišini i nastavila „vlogati“. Kada se već činilo da joj nema spasa, pronašla je svoj novi dom na Instagramu. Njezin svijet više nikada nije bio isti.

Oksfordski rječnik *influencera* definira kao osobu ili stvar koja utječe na nekoga ili nešto. Prema suvremenom shvaćanju *influencer* je osoba koja ima moć utjecati na velik broj ljudi koristeći se novim ili tradicionalnim medijima. Međutim, kada ove definicije spojimo s realnošću i u jednadžbu pridodamo opću sliku o njima, dobit ćemo sljedeće:

Influencer – (influenser, imenica m. r.): osoba koja svim

silama želi pridobiti pažnju i nadmoć nad digitalnom publikom često spajajući svoje osobne interese s ogromnom komercijalnom ambicijom pri čemu gubi kontrolu nad vlastitim identitetom i, ponekad, moralom.

Dakle, tko sve pripada toj novoj vrsti ljudi? Što oni žele? Kako žive? I, najvažnije, koja je njihova strategija?

Ponedjeljak je ujutro. Sunce obasjava prozore mladog *influencera* i on se budi. Ne treba odmah doručkovati jer vidi savršenu svjetlost i to mu je već prvi obrok. *Influencer* sljedećih trideset minuta provodi tuširajući se, šminkajući se i praveći savršenu frizuru. Nakon toga se vraća u krevet gdje popravlja savršeno bijele plahte i priprema se za prvi jutarnji *selfie*. Objavljuje ga uz oznaku *#probudiosamseovakav*. Sada kada je prvi zadatak obavljen, pratitelji znaju da je budan i da kreće u akciju. Vrijeme je za malo prave hrane pa *influencer* spremi svoj prvi *smoothie* u danu. Objavljuje ga na svojoj priči da pokaže svima kako se brine o svome zdravlju. Naravno, dodao je onaj savršeni filter da boja *smoothieja* bude još intenzivnija, a pozadina čišća. Priča je objavljena, a *smoothie* spremljen u frižider. Ostatak dana *influencer* planira tjeđdan i brine se da mu planer izgleda savršeno na svakoj slici jer – je li uopće planirao ako to nije pokazao ostalima?

nastavak u sljedećem broju :-)

BILJEŠKE

Korisne aplikacije za studentske dane

Priredile: Arianna Hubak, Klara Malnar i Marija Tomas

Duolingo – besplatna i vrlo korisna platforma za sve koji žele učiti strane jezike. Aplikacija je nastala 2011., a trenutno se njome koristi više od 200 milijuna korisnika. Dostupna je na Google Playu i iOS-u.

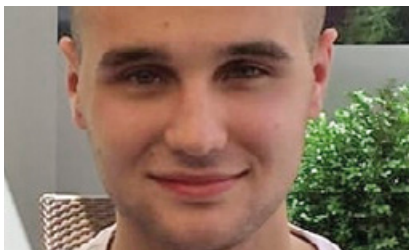
ZETinfo – besplatna aplikacija u kojoj možete provjeriti vozni red autobusa i tramvaja ZET-a, vrijeme njihova dolaska na određenu stanicu, vidjeti izvanredne regulacije prometa, najavljene radove i dr. Aplikacija je dostupna na iOS-u i Google Playu.

Yummlly – besplatna aplikacija na kojoj možete pronaći više od dva milijuna recepata. Jednostavno upišete namirnice koje imate i ona će vam izbaciti odgovarajuće recepte. Dostupna je na iOS-u i Google Playu.

Izostanci – besplatna aplikacija na kojoj možete pratiti izostanke s nastave. Upišete svoje predmete te broj dopuštenih izostanaka i svaki put kada ne dođete na predavanje upišete datum i zabilježite izostanak. Aplikacija je dostupna na Google Playu.

CamScanner – besplatna aplikacija koja nam omogućava vrlo brzo i jednostavno skeniranje teksta koji smo fotografirali svojim mobilnim uređajem. Funkcionira tako da fotografiramo bilo koji tekst, a aplikacija automatski fotografiju uredi tako da izgleda kao da je tekst skeniran pravim skenerom. Dostupna je i na Google Playu i na iOS-u.

FOTO: Privatni život

Ivan Topolnjak

student druge godine
preddiplomskog studija povijesti

Što te potaknulo da radiš tijekom studija?

Radio sam tijekom ljeta, htio sam ubiti dosadu i zaraditi vlastiti novac.

Na kakvom radnom mjestu si (bio) zaposlen?

Radio sam u skladištu Školske knjige.

Je li radno mjesto povezano s područjem tvoga studiranja?

Nije.

Koje su prednosti rada preko studentskog servisa?

Preko studentskog servisa zakonski su zajamčena prava radnika studenta. Ako student radi preko studentskog servisa, ne mora strepiti da mu poslodavac neće isplatiti zarađeni novac.

Koliko trenutačni posao utječe na tvoje studiranje? Imaš li dovoljno vremena za učenje?

Kada je vrijeme predavanja i ispitnih rokova, ne radim.

Postoji li mogućnost napretka?

Koliko sam čuo od drugih, ako student radi dulje vremena u nekoj tvrtki, s vremenom će mu satnica ili dnevnicu biti veća i radit će neki odgovorniji posao u istome poduzeću.

Bi li preporučio rad tijekom studija i zašto?

Smatram da bi svaki student trebao raditi preko ljeta ako je do početka srpnja „očistio“ cijelu godinu ili mu je malo ispita ostalo za jesen. Također, smatram da je dobro naći neki posao u prvim mjesecima nakon ispitnih rokova, odnosno u listopadu i ožujku dok student nema prevelike obaveze na studiju.

STUDENTSKI POSLOVI

Kako do love dok ne steknemo diplome?

Istražuje: Lucija Dorotić

Vrtači, škola, fakultet... A kada krećemo raditi? Svakome u životu dođe trenutak kada odluči pristupiti tržištu rada. Što iz potrebe, što zbog ispunjavanja vremena, što zbog već utabanog, tradicionalnog i naposljetku očekivanog slijeda života.

Mnogi se prvi put susretnu s radom baš u studentsko doba, u vrijeme kada se javlja potreba za osamostaljivanjem. Velik broj studenata mijenja prebivalište, seli se u druge gradove, odlazi od kuće. Tada se otvaraju mnoga pitanja. Dakako, jedno od najvažnijeg je: egzistencijalno. Studenti se počinju skrbiti o vlastitim životima, točnije sami zarađuju za život. Jedan od glavnih studentskih izdataka svakako je plaćanje samoga studija, ali ne smije se zaboraviti ni mjesečni džeparac koji je potreban za održavanje „studentskoga društvenog života“. Iako u ovoj dobi većina još ovisi o roditeljima, cilj je što manja financijska ovisnost, barem u slučaju izlazaka i zabave.

Studentski poslovi često su i stereotipno određeni. Najčešće se očekuje da student radi u restoranu kao konobar, na recepciji hotela ili kao ispomoć u trgovini. Međutim, postoje brojni slučajevi u kojima student može i napredovati. Neki od takvih poslova najčešće se tiču rada u nekoj tvrtki, kao što su administrativni poslovi, rad u pozivnim cen-

trima i slično. Tako se studentski posao može protumačiti i kao prva stepenica u izgradnji karijere.

Neki od najčešćih poslova za koje se odlučuju studenti tijekom praznika, zbog želje spajanja ugodnog s korisnim, su rad u ugostiteljstvu, najčešće već navedeno konobarenje. Također i prodaja, rad u skladištu, anketiranje, pomoćni poslovi, čuvanje djece i slično. U ovom slučaju radi se uglavnom o privremenom poslu sa svrhom zarađivanja novca u kratko vrijeme, za određeni cilj, na primjer odlazak na more.

Novi zakon

Danas, u doba masovne komunikacije i interneta, lako je doći do širokog spektra ponuda za radno mjesto koje se prilagođava studentima. Dapače, postoje i stranice na kojima se studentima olakšava potraga. Neke od njih su: student-ski.hr, mojposao.net, mojfaks.com, x-ica.com, pa čak i oglasnik.hr.

Do sada se studentski rad kontrolirao Pravilnikom o posredovanju pri zapošljavanju redovitih studenata, međutim, u tijeku su (pri pisanju ovoga članka još uvijek neusvojene) izmjene zakona o studentskome radu. Neke od najvažnijih pitanja Nacrta novoga zakona tiču se proširivanja pojma izvanrednog studenta te njihovih prava na rad preko studentskog servisa. Naime, zbog činjenice da izvanredni student ne mora nužno biti zaposlen, u Nacr-

FOTO: Designed by peoplecreations / Freepik

tu prijedloga koji je objavilo Ministarstvo znanosti i obrazovanja, ključno je pitanje definicije izvanrednog studenta. U novom zakonu svaki student koji nije u stalnom radnom odnosu trebao bi moći raditi preko studentskih ugovora neovisno o tome studira li redovno ili izvanredno.

Hrvatski studentski zbor na svojoj je stranici Facebooka 30. ožujka objavio (za sada) posljednju informaciju o Prijedlogu zakona. Navode da je Prijedlog zakona o obavljanju studentskih poslova upućen na očitovanje Ministarstvu rada i mirovinskog sustava, Ministarstvu financija i Uredu za zakonodavstvo Vlade Republike Hrvatske. Istaknuli su to kao pozitivnu činjenicu jer taj korak ujedno zna-

či da je procedura Prijedloga zakona pokrenuta.

Osim pitanja izvanrednih studenata, odnosno rada studenata koji nisu u radnom odnosu, Hrvatski studentski zbor izdvaja još nekoliko pozitivnih stvari koje bi donio zakon o obavljanju studentskih poslova: studentski centar, zajedno s poslodavcem, bit će odgovoran za isplatu naknada za rad, bit će objavljeni rokovi za isplatu naknada, rad za vrijeme blagdana, prekovremeni sati ili rad nedjeljom bit će više plaćeni, studenti će biti zaštićeni od iznenadnih otkaza i pri zapošljavanju, a uvest će se i inspekcijski nadzor koji će omogućiti kažnjavanje onih koji zloupotrebljavaju sustav studentskoga rada. ■

Ana Grbiniček

studentica druge godine preddiplomskog studija komunikologije

Što te potaknulo da radiš tijekom studija?

Ponajprije višak slobodnog vremena, ali i želja za financijskim osamostaljenjem.

Na kojem si radnom mjestu zaposlena?

Već gotovo dvije godine radim u McDonald'su. Osim što radim u kuhinji, radim i na posluživanju gostiju. Budući da sam nedavno promaknuta, sada sam zadužena i za trening osoblja.

Koje su prednosti rada preko studentskog servisa?

Studentski servis pruža jednu dozu osiguranja da ću za posao koji odradim biti isplaćena.

Radiš li cijelu godinu ili samo preko praznika?

Radim cijelu godinu, čak više radim tijekom akademske godine nego preko ljetnih i zimskih praznika. Za vrijeme praznika radije se odmaram i punim baterije za nadolazeće obaveze.

Koliko ti posao koji radiš utječe na studiranje? Imaš li dovoljno vremena za učenje?

Stvar je u organizaciji. Srećom, glavna odlika moga poslodavca jest fleksibilnost u radnom vremenu. Dok je sezona kolokvija ili ispitnih rokova, uvijek uspijem dogovoriti na poslu da te tjedne manje radim ili uopće ne radim.

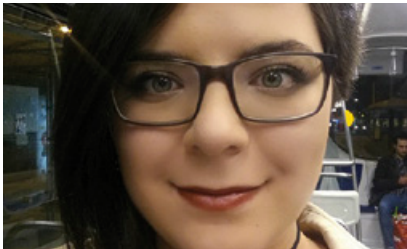
Postoji li mogućnost napretka?

Da, postoji. Od početne pozicije (djelatnik u restoranu) ustrajnim radom, trudom i pokazivanjem volje može se doći do viših pozicija (npr. voditelj smjene). Ako nakon studija poželim ostati u McDonald'su, pružaju mi se još mnoge mogućnosti, čak i uredska pozicija bliska struci (PR sektor).

Bi li preporučila rad tijekom studija?

Apsolutno da! Smatram da je stjecanje radne navike prije prvog stalnog posla potrebno. Svakako mislim da je posao koji je uže vezan uz područje studija bolji za osobni razvoj, no ne mislim da drugi poslovi ne mogu pomoći osobi u njezinom razvitku. Štoviše, isprobavanjem različitih poslova ujedno se uče i razna nova znanja koja nam u životu možda zatrebaju.

FOTO: Privatni arhiv

Marina Miletić

studentica treće godine preddiplomskog studija sociologije

Što te potaknulo da radiš tijekom studija?

Tijekom praznika radim zbog zarade, pokušavam rasteretiti roditelje od troškova uzdržavanja. Ako radim tijekom nastave, to su kraći projekti vezani uz struku koje radim da mogu kvalitetnije popuniti životopis.

Na kakvom si radnom mjestu (bila) zaposlena?

Ljeti radim u turističkim poslovima, najčešće na prodaji izleta, na recepcijama hotela i turističkim agencijama, a tijekom nastave na prikupljanju anketa ili unošenju podataka na nekim istraživanjima vezanima uz sociologiju.

Je li radno mjesto povezano s područjem tvoga studiranja?

Ne uvijek, ali se pri odabiru posla trudim na neki način povezati sa studijem i onime čime se želim baviti.

Koje su prednosti rada preko studentskog servisa?

Prednost je rada preko studentskog servisa u tome što nudi najveći broj poslova. Poslodavcima se više isplati zapošljavanje preko studentskog servisa jer ne moraju plaćati do-

prinose i imaju manje obaveze prema zaposlenicima. To može biti loše, ali ostavlja prostor osobi da može raditi više od osam sati dnevno, ostavlja mogućnost fleksibilnoga radnog vremena i lakšega raskidanja ugovora u slučaju da je student nezadovoljan.

Koliko posao koji radiš utječe na studiranje? Imaš li dovoljno vremena za učenje?

Pri odabiru posla stavljam naglasak na to da mi se ne kosi sa sveučilišnim obavezama. Nažalost, studenti koji su u financijskoj situaciji da moraju raditi svaki dan moraju žrtvovati vrijeme za ispunjenje sveučilišnih obaveza.

Postoji li mogućnost napretka?

Mogućnosti napredovanja u radu preko studentskog servisa ograničene su. Kao i u drugim oblicima zaposlenja ako se netko dokaže kao dobar radnik, otvara mu se mogućnost stalnoga zaposlenja ili napretka. Gledajući iz vlastita iskustva, studente se zapošljava na neke privremene poslove. Studenti se često izmjenjuju na tim poslovima zbog drugih obaveza ili boljih prilika. Također, velik dio studenata živi u sveučilišnim gradovima tijekom nastave, a tijekom praznika ili nakon završetka nastave ili studija planiraju povratak kući pa na te poslove gledaju kratkoročno.

Bi li preporučila rad tijekom studija i zašto?

Mislim da je rad tijekom studija jako važan i preporučila bih ga svima. Nudi se jako puno poslova i može se naći posao unutar struke ili onaj koji se ne kosi sa studentskim obavezama. Teško je naći posao koji zadovoljava oba kriterija. Važno je stjecati iskustvo, širiti krug poznanstava pa smatram da posao treba prihvatiti i ako zadovoljava samo jedan kriterij.

„**DOME SLATKI DOME**“ Predstavljamo mjesta iz kojih dolaze naši studenti

Slunj: grad prirodnih ljepota i bogate povijesti

Piše: **Marija Tomas**

O kružen brojnim prirodnim ljepotama te s bogatom poviješću grad Slunj nalazi se na području Korduna te broji više od pet tisuća stanovnika. Smješten je na čak četiri rijeke: Mrežnici, Glini, Slunjsici i Korani koje čine glavna obilježja slunjskoga identiteta. Upravo na mjestu gdje se Slunjsica ulijeva u Koranu nastalo je etnoselo Rastoke, nerijetko zvano Male Plitvice. Rastoke su pravi prikaz simbioze čovjeka i prirode. Prema legendi, pod čarobnim rastočkim slapovima živjele su vile koje su plesale noćima, stoga je najveći i najraskošniji slap nazvan Vilinom kosom. Također, na tom je mjestu sniman i vestern *Winnetou*, nakon kojega je ostavljen totem koji je i danas sačuvan. Osim što je specifičan po

prirodnim znamenitostima, u Slunju se nalaze i povijesni ostatci staroga grada koji je u 16. stoljeću služio za obranu od Turaka, te Napoleonov magazin koji je bio spremište hrane i oružja Napoleonove vojske. Slunjani, ili kako sebe vole nazivati Kordunaši, žive miran život bez žurbe i gužve, a najviše se bave turizmom. Kada se odmaraju od turističkoga posla, najviše se zabavljaju za vrijeme Koranskih susreta. Organiziraju već tradicionalne igre na vodi te održavaju Izložbeni korzo u kojem sudjeluju brojni KUD-ovi te razne udruge koje predstavljaju svoj rad. Uz Slunj je vezana i priča o poskoku čiji je otrov navodno upravo tamo najjači. Stoga s razlogom slunjski motoristički klub nosi ime Poskok. On okuplja zaljubljenike u motorističke sportove te pruža mogućnost sudjelovanja u motokros utrkama. Naša studentica psihologije **Petra Mateša**, rođena Slunjanka, kao najveću prednost ističe prirodne ljepote grada te dobru povezanost sa Zagrebom i morem. Međutim, nedostatak je što grad ne pruža sve obrazovne i poslovne mogućnosti koje su uobičajene u velikim gradovima. Unatoč svemu, stanovnici su otvoreni za nova iskustva te zajedno rade na tome da Slunj ostvari sve svoje potencijale. ■

JEZIČNI „KOMPAS“

Demant, demantij ili demanti?

Savjetuje jezikoslovka
doc. dr. sc. Marijana Togonal

U medijima se nerijetko javljaju netočne ili nepotpune informacije, a čijom je objavom povrijeđena čast, ugled, dostojanstvo te druga prava ili interesi fizičke ili pravne osobe. Svakom pojedincu, odnosno pravnoj osobi Ustav Republike Hrvatske jamči pravo na ispravak objavljene netočne informacije koje je posebno razrađeno Zakonom o medijima (6. glava, čl. 40. – 58.). Hoćemo li u situacijama u kojima opovrgavamo

netočne informacije pisati i medijima poslati demant, demantij ili demanti? Sudeći prema novinskim napisima, moguće je sve troje. Ispravak netočne informacije čijom su objavom povrijeđena nečija prava pravilno se piše i izgovara **demanti** (mn. *demantiji*). Bratoljub Klaić u *Rječniku stranih riječi* riječ *dèmenti* (franc. *dèmenti*) značenjski opisuje kao „poricanje nečega što je netko drugi tvrdio; opovrgnuće lažne tvrdnje, pobijanje laži, obezvjeđivanje nečije dezinformacije“. Demantirati pak znači „poricati, opovrgavati; reći komu da nije govorio istinu; ospo-

ravati nečije tvrdnje“. Dakle, ako nas želite demantirati, poslat ćete nam – demanti! ■

N	demanti	demantiji
G	demantija	demantija
D	demantiju	demantijima
A	demanti	demantije
V	demanti	demantiji
L	(o) demantiju	(o) demantijima
I	(s) demantijem	(s) demantijima

Sklonidba riječi demanti

KREATIVNI KUTAK

Likovnost i poezija iz pera budućih komunikologinja

Kreativce pronalazi: Bernarda Anja Buden

FOTO: Bernarda Anja Buden

LEA MARKOVINOVIĆ

Studentica druge godine komunikologije. Odmalena voli crtati. Od 3. razreda osnovne škole pa sve do 4. razreda srednje pohađala je radionice Likovnoga kluba „Nikola Trick“. Najdraže su joj tehnike crtanja olovkom i vodenim bojama. Najčešći subjekti i objekti koje možemo naći u njezinim radovima animirani su likovi, portreti osoba te arhitektura. Želja joj je jednoga dana ilustrirati knjigu za djecu (po mogućnosti *Malu sirenu* ili *Petra Pana*). U slobodno vrijeme crta po tuđim bilježnicama.

FOTO: Bernarda Anja Buden

MIRTA RAGUŽ

Studentica treće godine komunikologije. Često ju možemo vidjeti s kamerom u ruci na važnim događanjima na Sveučilištu. Osim snimanja aktivno se bavi pisanjem poema, životnih mudrosti i dr. Počela je pisati s devet godina. Do 13. godine nitko joj nije vjerovao da je talentirana dok ju nisu poslali na Lidrano, natjecanje u pisanju. Osvojila je drugo mjesto na državnom natjecanju te prvo na natječaju za najbolju ljubavnu pjesmu u srednjoj školi s pjesmom „Lijenost“. San joj je jednoga dana napisati trilogiju o životu. Najdraža joj je napisana rečenica: „Gorka pića jer je i život takav“. Možete ju pratiti na Facebooku i Instagramu pod imenom *mrwrwri-tesaboutlife* ili jednostavnije Mira Raguz .

Neke od Mirtinih pjesama:

„Nije li ljubav dogovor u nama samima?
Pristanak na uzajamno davanje i pažnju,
/odluka za ljepotu i dobrotu.
Ne voliš zato što su ti drugi pričali o osobi,
/voliš jer si upoznao tu osobu.
Jer ti je ta osoba dopustila da zaslužiš njenu ljubav.“

„I cijeli život lutaš svijetom
Tražeći dušu koja ti nedostaje
A kad ju pronađeš
Već si u strahu
Da bez nje ponovo ne ostaneš.“

„Živim kako pišem
Pišem kako živim.“

„Ponekad je samo 0,1 % šansi dovoljno da se nešto ostvari, samo treba probati.“ Prijavite sebe ili vaše talentirane kolegice/kolege pa se možda ostvari to da budete objavljeni već u idućem broju. Naša je adresa: kompas@unicath.hr

ZAKAJ ZAGREB?

**Sa Zagrebom upoznaje:
Antonija Slonjšak**

FOTO: Bernarda Anja Buben

Bijeli „svjetionik“

Kada biste sjeli na glavni zagrebački trg i promatrali ljude, zamijetili biste kako većina susreta započinje upravo ispod velikog bijelog sata. Pokazivanje vremena njegova je sekundarna uloga jer je on svjedok gotovo svake priče koja počinje sastankom na ovome trgu. Ako, kao i većina ljudi, ne poznajete ulice, pogotovo oko središta grada, neka vam bijeli „svjetionik“ pokaže put. A dalje ćete lako.

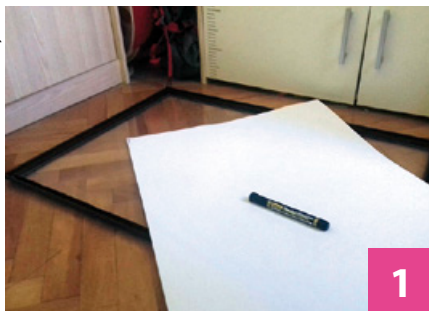
FOTO: Anamarija Malešević

Bum! Hitac u podne

Središte grada mjesto je mnogih neobičnih pojava za ovo vrijeme. Jedna od njih, koja izdvaja Zagreb od ostalih gradova, jest hitac u podne. Na brežuljku ponad središnjega trga nalazi se povijesna Kula Lotriščak koja pri vrhu ima jedan prozor koji „skriva“ pravi top koji „svoje opali“ svakim danom točno u podne. Ako se ikada u to vrijeme nađete na Gornjem gradu ili okolici glavnoga trga, bez brige, nije riječ o opsadi grada, već samo o gričkome topu koji označava da je prva polovica dana prošla. A nova tek počinje.

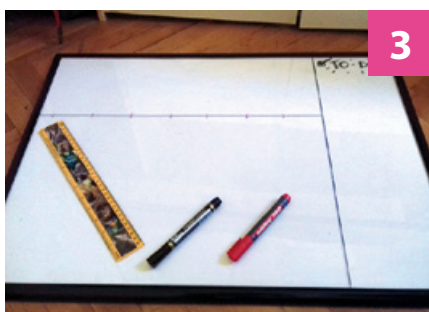
FOTO: Paula Marija Stier

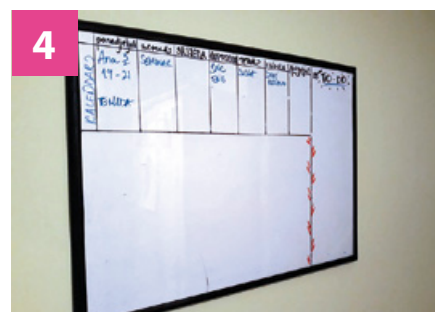
1

2

3

4

SAM SVOJ KR(EAT)IVAC

Okvir za ideje – od ideje od realizacije

**Kreativke: Antonija Slonjšak
i Paula Marija Stier**

Navodno tamna čokolada pospješuje koncentraciju.

Kraj je ljetnoga semestra i svi znamo da je to razdoblje u kojemu umjesto da plivamo u azurno plavom Jadranu, plivamo u papirima i skriptama, kričavim markerima koji viču „Uči!“, a najbolji nam je prijatelj kofein za koji kažemo da na njega nismo ovisni, ali znamo da bez njega vjerojatno ne bismo uspjeli proći tih 15 prezentacija za koje smo nadobudno rekli da ćemo na kraju svakoga predavanja naučiti.

Budući da je neki mudrac jednom rekao da „ono što se mora nije teško“, nudimo rješenje kako bismo ovo razdoblje intenzivnoga rada uspjeli dobro organizirati, a ujedno imali i jedan štosan dodatak u svojoj sobi. U četiri koraka pogledajte kako od jednostavnoga okvira za slike napraviti ploču za zapisivanje obaveza, ideja ili za ponavljanje gradiva. Najbolja stvar? Ne treba vam više od 10 minuta!

1. Priprema je ključna. Ono što ti treba je: okvir za slike (format ovisi o tebi i o veličini tvoje sobe), papir veličine okvira, bijeli ili u boji, flomaster za bijelu ploču, flomaster za CD-ove ravnalo. I pojedji nešto. Kreativnost se ne razvija na prazan želudac. Vjerojatno si učio od 0 do 24, zaslužio si.

2. Nakon što si prikupio materijale, prvo što trebaš je staviti papir u okvir i okrenuti. I voilà! Ploča za pisanje! Flomaster za bijelu ploču trebao bi sasvim dobro pisati po plastičnoj površini, no provjeri u jednom kutu za svaki slučaj.

3. S flomasterom za CD-ove na plastičnoj površini možeš iscrtati različita polja, poput prikaza tjedna ili polje za popisivanje stvari koje moraš raditi. Tu u igru ulazi tvoja kreativnost! Ovaj je korak proizvoljan – ako ti odgovara čista bijela ploča, možeš preskočiti na 4. korak.

4. Nađi mjesto za novu ploču negdje u svojoj sobi i objesi ju. Savjet iz uredništva: iznad tvoga radnog stola idealno je mjesto jer ćeš imati sav pribor za učenje i rad na jednom mjestu, osim ako si od onih ljudi kojima je radni stol odlagalište za sve osim knjiga (uopće ne zvuči poznato...).

IZBORNA LITERATURA

Za one koji iz ovog projekta žele čistu peticu: pozadine u okviru možete mijenjati raznobojnim papirima ili uzorcima. ■

ŠTO/GDJE ZA VRIJEME PAUZE?

Prilika za odmor i vraćanje koncentracije

Savjetuje: Arianna Hubak

Da možemo, vrlo bismo rado izbjegli „rupe“ između predavanja. Međutim, to je naša svakodnevica koja nas prati tijekom cijeloga akademskog obrazovanja. Upravo je zato važno osvijestiti da je to prilika za odmor i vraćanje koncentracije. Stoga vam donosimo nekoliko savjeta kako bi što kvalitetnije iskoristili vrijeme između dvaju predavanja.

1. Napustite Sveučilište

Ako se nalazite u pretkolokvijskom ili predispitnom razdoblju i još uvijek imate viška vremena, predložimo da to što bolje iskoristite. Napustite prostore u kojima svakodnevno boravite satima, udahnite malo svježega zraka i sjednite u obližnji kafić :). Ako niste tip za kavu (a tko nije?), onda je obližnji park idealno mjesto za opuštanje. Ili možda Buksa? Ovisno o tomu što vam zvuči primamljivije: kava s mlijekom ili petominutni spavanac?

2. Nemojte napustiti Sveučilište

Baš se danas osjećate iznimno produktivnima i nikako si ne možete oprostiti činjenicu da po 28. put vrijeme tratite na trosatnoj kavi. I to pijuci jednu Cedevitu?! Onda su vam naša knjižnica i čitaonica najbolje prijateljice (tamo nema galame, a ima utičnica).

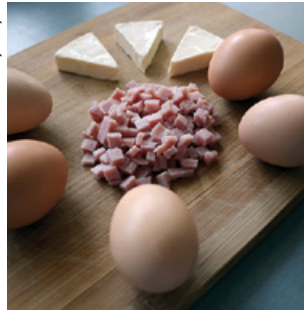
3. Pojedite u miru

Lako je pasti u napast primamljivoga mirisa pekarnice. Pogotovo kada namirišete svježi burek. Hmm... Ali, treba odoljeti i uputiti se u jednu od triju obližnjih menzi. Tko zna, možda je dan dobar i na meniju nije pohana cvjetača! Ako pak nemate vremena za menzu, uvijek možete nešto pripremiti unaprijed i ponijeti sa sobom. Zato vam i donosimo korisnu studentsku kuharicu koja neće pretjerano stanjiti vaš već tanak studentski budžet.

4. Pokušajte što manje razgovarati o obvezama

Istraživanja su pokazala kako je opuštena komunikacija ključan čimbenik u suzbijanju stresa. A, kao što znamo, studentske nam obveze vrlo često uzrokuju stres. Stoga, ako nije nužno, nemojte razgovarati o njima. Radije razgovarajte o novom bircu s jeftinom kavom ili o onom super članku koji ste pročitali u našem listu. ■

FOTO: Antonija Slonjšak

STUDENTSKI ZALOGAJ

Slani mafini

Isprobale: Antonija Slonjšak i Paula Marija Stier

Iako nam je mnogima menza spas kada je riječ o prehrani, akademski nas život potiče da proširimo vidike, postavimo visoke ciljeve i nadmašimo očekivanja u svim sferama života, pa tako i u kulinarstvu. Kako bismo ovladali umijećem samostalnoga uzdržavanja, najprije moramo krenuti malim stopama, stoga vam u nastavku nudimo jednostavan (i zdrav – „recimo NE pekari!“) recept koji će očarati vaše roditelje, prijatelje, susjede, izazivati kolokvijalne izraze poput „moš' se udat' (ili ženit)“, a jedine vještine koje morate posjedovati su osnovno poznavanje pećnice i rukovanje kuhinjskim nožem (ako ne, vjerujemo da postoji *tutorial* na YouTubeu i za to).

Ono što će vam trebati za 6 mafina:

5 jaja, 3 topljiva trokutića sira, nekoliko šnitica šunke, prstohvat Vegete, prstohvat soli, 50 ml mlijeka, origano, posuda, košarice za mafine, kalup za mafine. **Akcija!**

U kalup za mafine postavite košarice za mafine.

Zagrijte pećnicu na 150 °C.

Sir i šunku narežite na male komadiće (veličina proizvoljna).

U posudu pomiješajte jaja te ubacite sol, Vegetu i origano.

U košarice ulijte mješavinu jaja i začina te

posipajte komadićima šunke i sira.

U zagrijanu pećnicu stavite smjesu da se peče 15 minuta.

Izvadite iz pećnice kada primijetite da se površina ne zrcali

(to je znak da jaja nisu sirova). Budući da su sastojci ovoga

recepta zdrava alternativa slatkim mafinima, slani mafini

neće izgledati toliko veliko. Ne brinite se zbog toga!

Uživajte u vašem zdravom obroku! ■

Preporuka:
pojedite dok su topli!

Sport(aši) na HKS-u

Odlični rezultati na svim terenima

Piše: Marija Tomas

Studenti Hrvatskoga katoličkog sveučilišta ne postižu odlične rezultate samo u obrazovanju već i u svojim hobijima. Naime, neki se od njih u slobodno vrijeme bave sportom, postižu vrhunske rezultate pa su kategorizirani kao vrhunski sportaši. Jedan od njih je i student druge godine preddiplomskoga studija komunikologije Damjan Peterlin. Trenira tenis,

a prošle je godine osvojio Državno seniorsko prvenstvo Hrvatske u parovima. Dora i Larissa Kalas studentice su treće godine preddiplomskoga studija psihologije. Treniraju rukomet u Rukometnom klubu „Lokomotiva Zagreb“, a odnedavno igraju i za seniorsku Hrvatsku rukometnu reprezentaciju.

Lucija Cvitanović, studentica prve godine diplomskoga studija psihologije, trenira atletiku u Atletskom klu-

bu ULIX. Vlasnica je hrvatskoga rekorda u sedmobojju od 5611 bodova. Također, na HKS-u je osnovana i muška malonogometna ekipa koja nekoliko puta godišnje odigra rekreativne utakmice, te ženska odbojkaška ekipa kojima se ponekad pridruži i muška ekipa. Odbojkašice se natječu u Katoličkoj i Sveučilišnoj ligi te postižu vrlo dobre rezultate. O njima su nam nešto više rekla Klara Vukšić, studentica druge godine preddiplomskoga studija sestrinstva, Marijana Matošević, studentica druge godine diplomskoga studija sestrinstva, te Antonija Sokolović, studentica prve godine preddiplomskoga studija komunikologije. ■

FOTO: Jelena Gubric

DAMJAN PETERLIN

Koliko se dugo profesionalno baviš tenisom? Kada se i kako rodila ta ljubav?

Tenisom sam se počeo baviti sa šest godina, što znači da sada već 15 godina treniram. Prijatelj iz vrtića počeo je trenirati, pozvao je mene i tako sam krenuo igrati s njime. Malo-pomalo krenuli smo zajedno na turnire i zatim se sve nastavilo.

Koliko vremena posvećuješ treninzima i natjecanjima?

Treninzima svakodnevno posvećujem četiri do šest sati, dok su natjecanja malo drugačija. Ona su otprilike dva tjedna u mjesecu. Za vrijeme natjecanja od jutra do navečer u potpunosti sam samo u tenisu, mečevima i treninzima.

Studiraš komunikologiju na našem Sveučilištu. Kako uspijevaš uklopiti treninge i studentske obveze?

Prije svega moram zahvaliti svim profesorima, pročelniku i prorektorici za nastavu koji su mi omogućili usklađivanje studentskih obveza s

treninzima i natjecanjima. To mi daje više vremena da se posvetim tenisu tako da uspijevam, kolege mi puno pomažu i profesori mi izlaze ususret.

Prošle godine osvojio si državno prvenstvo u tenisu u parovima. Kako si se osjećao nakon pobjede i je li ti to ujedno motivacija za daljnji rad?

Da, prošle sam godine osvojio Državno seniorsko prvenstvo Hrvatske u parovima što mi je iznimna motivacija da krenem dalje, da više, bolje i jače treniram. Na temelju toga osvojenog prvenstva dobio sam i stipendiju Grada Zagreba koja mi puno pomaže u pokrivanju troškova treniranja, tako da se nadam da ću ove godine uspjati obraniti naslov.

Kakvi su ti planovi za budućnost?

Najviše bih se volio baviti profesionalnim tenišom. To mi je prvi cilj i zato se toliko trudim. Studiram zbog obrazovanja i da se nakon karijere mogu nečime baviti. Najviše me zanimaju odnosi s javnošću jer mislim da je to potrebno svakome sportašu. ■

FOTO: Bojan Filipović

LARISSA I DORA KALAS

Za rukomet se kaže da je vrlo grub sport. Zašto baš rukomet i koliko dugo se bavite njime?

LARISSA: Počele smo igrati rukomet jer su ga naše prijateljice igrale u osnovnoj školi. Činio nam se zanimljivim. Bavimo se njime već 13 godina, dakle od prvog razreda osnovne škole. Svidio nam se zato što je timski sport, ekipa je uvijek važnija od pojedinca. Također, kada ti ne ide, uvijek je tu netko tko će te bodriti i biti uz tebe.

DORA: Da, prije toga smo se bavile taekwondo pet godina. S obzirom na to da je to individualan sport, odmah smo shvatile prednosti i mane takvoga sporta pa smo se odlučile za rukomet.

S obzirom na to da igrate u Rukometnom klubu „Lokomotiva Zagreb“ te za hrvatsku reprezentaciju, kako uspijevate uskladiti studentske obveze s treninzima i natjecanjima?

LARISSA: Malo je naporno jer se ove godine povećala učestalost priprema i

okupljanja, ali nam je puno lakše jer nam je Sveučilište izašlo ususret i omogućilo dogovor oko izostanaka i novih termina kolokvija.

Iako ste blizanke, igrate različite pozicije. Koliko dobro se razumijete u igri? Imate li neke posebne znakove?

DORA: Tek s dolaskom na Sveučilište naučile smo da je češća pojava da su jednojajčani blizanci ljevaci i dešnjaci, a s obzirom na to nije čudno što igramo različite pozicije. Lara je lijevi, a ja sam desni vanjski. Svi nas zapravo pitaju kako se razumijemo u igri, međutim to nije ništa posebno. Razumijemo se jer dugo igramo zajedno, ali nema nikakve posebne znakove.

Koliko vam znači to što igrate zajedno? Bi li vam bilo draže da igrate u različitim klubovima ili vam je lakše kada ste zajedno?

LARISSA: Budući da nismo iz Zagreba, bilo nam je lakše prilagoditi se novoj okolini zajedno, a ne svaka sama. Na ovaj način lakše se nositi s teškim trenucima i ispunjavati sve obveze. Što se tiče igranja u različitim klubovima, nikada nismo bile na suprotnim stranama pa ne bih znala reći kako bi to bilo.

Igrate i za hrvatsku reprezentaciju. Kako je trenirati sa starijim i iskusnijim rukometašicama te kakav je osjećaj igrati za reprezentaciju?

DORA: Ulazak u seniorsku reprezentaciju s 21 godinom velika je čast i ohrabrenje za daljnji trud i rad. Trenirati sa starijim i iskusnijim rukometašicama velik je izazov, no daje nam mogućnost da napredujemo i pitamo za savjet i pomoć. Što se tiče igranja za hrvatsku reprezentaciju, nema druge riječi nego – ponos.

Kakvi su vam planovi za budućnost? Biste li voljele ostati igrati u Hrvatskoj ili se okušati negdje u inozemstvu?

DORA: S obzirom na to koliko smo sada u rukometu, u reprezentaciji i u dobrom klubu, naravno da postoji motivacija i ambicija da se probamo okušati vani u rukometu.

LARISSA: Da, činjenica je da rukomet u Hrvatskoj nije na razini na kojoj je u Europi, pa čak i u susjednim državama, recimo Mađarskoj. S obzirom na to koliko se dugo bavimo rukometom naravno da postoji želja i volja za profesionalnom karijerom u inozemstvu, no nešto više od toga trenutno nije opcija. Obrazovanje je na prvom mjestu. ■

LUCIJA CVITANOVIĆ

FOTO: Pricatini arhiv

Za atletiku kažu da je kraljica sportova. Zašto baš atletika i koliko se dugo njome bavite?

Atletikom se bavim već 20 godina, a krenula sam kad sam imala sedam. Tata me doveo na trening na Svetice i to je bila ljubav na prvi pogled. Jako mi se sviđelo prvi put kada sam došla kako se sve odrađuje kroz igru. Treneri su bili vrlo susretljivi, a atmosfera je bila iznimno ugodna.

Natječeš se u sedmoboj u kojem držiš hrvatski rekord od 5611 bodova. Možeš li nam malo opisati tu disciplinu? Kako to da si se odlučila za sedmoboj, a ne samo za jednu specifičnu disciplinu?

Dakle, sedmoboj se sastoji od sedam disciplina i održava se u dva dana. Sastoji se od utrke na 100 metara prepone, utrke na 200 metara, utrke na 800 metara, skoka u dalj, skoka u vis, bacanja kugle i bacanja koplja. Svaki rezultat nosi određeni broj bodova koji se na kraju zbrajaju te se dobije krajnji rezultat. Vrlo je bitno u svakoj disciplini dati sve od sebe kako bi se prikupilo što više bodova. Odmalena sam trenirala sve discipline i u svima sam bila podjednako dobra. Istina je da sam se možda na koplju malo više isticala od ostalih, ali nekako su mi sve discipline ušle u naviku i zavoljela sam ih. Također, prednost ove discipline je ta da, ako ste, primjerice, ozlijedili lakat, ne morate pauzirati, nego možete trenirati ostale discipline.

Koja ti je najdraža disciplina, a koja najmanje draga u sedmoboj u i zašto?

Koplje mi je najdraže jer sam se odmalena nekako najviše isticala u tome, dok mi je najmanje draga – iako ih sada sve volim – utrka na 200 metara. To mi je uvijek bio najveći izazov jer nisam sprinterski tip, već mi je puno lakše trčati više metara jer tada mogu trčati u određenom ritmu.

Studiraš psihologiju na našem Sveučilištu, ali i redovito treniraš. Kako uspijevaš uskladiti studentske obveze s treninzima i natjecanjima?

Vrlo je zahtjevno jer treniram pet do šest puta tjedno po tri sata, ali uz dobru organizaciju nekako sve stignem. Obožavam trenirati i studirati. Kako dosta vremena provodim na Sveučilištu, to me zna psihički izmoriti, ali onda trening postane ispušni ventil na kojemu mogu ponovno napuniti baterije. Jako mi je drago što zbog kategorizacije imam neke povlastice što se tiče izostanaka jer nekada se termini terapija i natjecanja preklapaju s kolokvijima i slično.

Nekoliko si godina provela u SAD-u studirajući psihologiju i trenirajući atletiku. Možeš li nam malo opisati to iskustvo?

Za SAD sam dobila stipendiju na četiri godine, a u Americi sam završila preddiplomski studij psihologije. Jako mi se sviđa tamošnji sustav jer je sve dobro organizirano. Sport je dio fakulteta, dakle ne postoje klubovi kao u Hrvatskoj već svaki fakultet ima određene sportove. Kada sam došla tamo, bio mi je rečen termin treninga jer je svaki sport točno organiziran. Nakon toga dobili smo popis predavanja i njihove termine te smo sami slagali raspored u skladu s treninzima. Jako mi se dopao *study hall* koji se nalazio na trećem katu zgrade fakulteta. Riječ je o knjižnici namijenjenoj samo sportašima u koju smo mogli doći na instrukcije i slično.

Budući da si vrhunska sportašica i studentica, imaš li planove za budućnost?

Željela bih u sljedećih nekoliko godina dok ne diplomiram „gurati“ atletiku jer mi ona poboljšava organizaciju i pomaže mi da lakše svladam obveze koje imam na Sveučilištu. Međutim, ne planiram se isključivo posvetiti atletici. Voljela bih i više proučavati psihologiju te pokušati pronaći svoje mjesto u njoj. ■

ODBOJKAŠICE HKS-a

Prošle akademske godine osnovana je odbojkaška sekcija HKS-a. Kako se rodila ta ideja?

KLARA: Kad sam došla na Sveučilište i kad su bile ponuđene izvannastavne aktivnosti, nije bilo nijednog ženskog sporta, a ja sam se uvijek bavila sportom i pitala sam se zašto nema ženske odbojke. Bilo nas je puno zainteresiranih. Pisali smo Upravi, oni su vidjeli da nas dosta ima pa su se stvari malo-pomalo počele odvijati.

MARIJANA: Sastanak je trajao 15 minuta. Toliko je trebalo da se dogovorimo i za vrijeme i za mjesto.

Koliko često trenirate i jesu li vam treninzi naporni s obzirom na studijske obveze?

MARIJANA: S obzirom na posao i dežurstva jesu, ali za dobru ekipu sve se isplati. Tih dva sata koliko treniramo prilika je da se maknem od svega, da ne mislim na posao i ako sam ljuta da se ispušem. Ekipa nam je odlična, uvijek su za podizanje raspoloženja.

ANTONIJA: Uglavnom treniramo jednom do dva puta tjedno u dvorani na Voltinom. Utakmice većinom imamo vikendom. Igrale smo Sveučilišnu i Katoličku ligu pa smo nekad imale i dvije utakmice tjedno.

Budući da ste igrale nekoliko utakmica u Katoličkoj odbojkaškoj ligi te Sveučilišnoj odbojkaškoj ligi, jeste li zadovoljne dosadašnjim nastupima i rezultatima? Kakva atmosfera vlada na terenu za vrijeme utakmice?

KLARA: S obzirom na to da nam je to prva godina i da imamo jedan trening tjedno, mogu reći da smo zadovoljne rezultatima. U Sveučilišnoj smo

ligi pete, a prve četiri ekipe su išle u drugi krug. Što se tiče Katoličke lige, za sada smo druge i sigurna sam da ćemo ostati među prve tri, što je za ekipu koja se prvi put natječe jako dobar rezultat. Za vrijeme utakmice nekad bude napeto, nekad se i posvađamo, bude krivih pogleda, ali to je taj sportski duh koji svatko od nas ima. Svatko želi pobjedu i daje sve od sebe. Naravno da netko napravi nešto pogrešno i da dođe do trzavica u ekipi, ali nakon utakmice sve to riješimo.

ANTONIJA: Da, sve je to u žaru igre i borbe.

Nedavno su vam se pridružili i dečki. Kako se s njima slažete?

MARIJANA: Dečki žele vladati terenom, ali im ne damo.

ANTONIJA: Često se dogodi da se na treningu skupi više dečki nego djevojaka pa nam pomažu da igramo, da imamo ekipu.

Koliko vas službeno ima u ekipi?

KLARA: Službeno nas je prijavljeno 14.

Kao odbojkaška ekipa imate li nekih želja i planova za budućnost?

MARIJANA: Bez obzira na to što ove godine završavam studij, dolazim i sljedeće godine na odbojku.

ANTONIJA: Ja također planiram nastaviti i sljedeće godine. Nadam se da će nas biti više i da će se dečki skupiti te se pridružiti Sveučilišnoj ligi. Jednom smo igrali zajedno na mješovitom turniru i nadam se da će biti još takvih prilika. Očekujemo bolje rezultate, posebno u Katoličkoj ligi, a u Sveučilišnoj se nadamo prolazu u drugo kolo.

KLARA: Upravo to, jer imamo doista dobru ekipu i stvarno možemo puno bolje. (Magdalena Bilkić)

JESTE LI ZNALI?

Brže, više, jače, zanimljivije...

Priredile: Magdalena Bilkić i Marija Tomas

1. Zlatne olimpijske medalje

napravljene su pretežito od srebra, a sadrže samo jedan posto zlata. Posljednja zlatna medalja koja je doista bila napravljena od zlata podijeljena je 1912.

2. Mihovil Španja najtrofejnjiji je hrvatski sportaš te paraolimpijac. Osvojio je 26 medalja na europskim i svjetskim prvenstvima te Paraolimpijskim igrama. Četiri puta europski i svjetski prvak, a čak 16 puta je obarao svjetski rekord u plivanju.

3. Sportaš s najviše osvojenih olimpijskih medalja je Michael Phelps, a sportašica Larisa Latinjina. Phelps je osvojio čak 28 medalja, dok je Latinjina osvojila 18.

4. Najbrži teniski servis izveo je Sam Groth 2012. kada je loptica letjela brzinom od 263 km/h.

5. Prvi Hrvat koji je osvojio olimpijsku medalju bio je Milan Neralić. Na Olimpijskim igrama u Parizu 1900. osvojio je brončanu medalju u mačevanju.

6. Jackie Bellinger i Lisa Lomas postavile su rekord u stolnom tenisu od 173 uzastopna udarca u minuti.

7. Nadia Comaneci prva je gimnastičarka u povijesti koja je 1976. osvojila maksimalnu moguću ocjenu deset za savršeno odrađenu vježbu.

8. Jedina sportašica u povijesti koja je osvojila dvije zlatne medalje na Zimskim olimpijskim igrama u dva različita sporta je Ester Ledecka. Zlato u superveleslalomu u alpskom skijanju te u paralelnom veleslalomu u daskanju na snijegu osvojila je 2018.

9. Brazil je jedina država koja je sudjelovala na svim svjetskim prvenstvima u nogometu do danas.

10. Najmlađi sudionik Olimpijskih igara bio je Grk Dimitrios Loundras koji je imao samo deset godina. Osvojio je brončanu medalju u ekipnom natjecanju u gimnastici postavši i najmlađi osvajač olimpijskoga odličja.

MALI MODNI RAZGOVORI

Petra Matić, studentica komunikologije

Sunce, znoj i obrve – kako se nositi s tim?

Razgovarala: Klara Malnar

Petra Matić studentica je druge godine preddiplomskog studija komunikologije. Šminkanjem se počela baviti prije pet godina, a posljednje tri godine šminka i klijentice. Nedavno je otvorila svoj kanal na *YouTubeu* na kojemu objavljuje razne *make up* tutoriale, a možete ju pronaći pod imenom *5ramakeup*.

Petra, koje proizvode i/ili tehnike šminkanja trebamo izbjegavati ljeti?

Proizvod koji svakako treba izbjegavati ljeti je kompaktni puder i tzv. „baking“ tehniku. Naime, logično je da se zbog pojačanog znojenja treba dodatno fiksirati lice, ali dogodit će se to da će znoj, koji je vodenast sam po sebi, a ne mastan, probiti kroz puder koji će se na koncu početi „lomiti“ po licu i uništiti prikrivenu moć podloge. Kao zamjenskim proizvodima koristimo se fiksirajućim proizvodima u obliku spreja (tekućine).

Kako postići da šminka ostane „na mjestu“ cijeli dan usprkos vrućini?

Šminku ćemo na licu najbolje zadržati fiksirajući ju prethodno spomenutim sprejevima za fiksiranje šminke, ali i koristeći se laganim, prozračnim proizvodima koji će omogućiti koži da diše. Zato pribjegavamo laganijim BB ili CC kremama, kao i puderima koji nam daju *dewy*, a ne

matt izgled. Korištenje voodootpornih proizvoda također povećava trajnost šminke na licu.

Koja je tvoja ljetna *make up* rutina za odlazak na sveučilište?

Većinu dana nakon umivanja obično nanese laganu hidratantnu kremu koja će omogućiti da se podloga na nju što bolje „zalijepi“. Nakon toga nanese BB kremu, voodootpornu maskaru, tintu za obrve, balzam za usne, fiksiram lice sprejem i stavim malo *highlightera* na mjesta koja želim naglasiti. Jači *make up* ostavljam za posebne prigode i večernje izlaske.

Možeš li istaknuti jedan *make up* proizvod koji je *must have* za ljetne dane?

Osobni *must have* proizvod su voodootporne tinte ili gelovi za obrve. Obrve su okvir i, kao takve, neizostavni dio lica. Zato je važno da ne budu masne, teške i neotporne na znoj.

Imaš li možda neke skrivene ljetne *make up* trikove koje možeš podijeliti s nama?

Jedan od vrlo važnih trikova jest miješanje pudera s malo kreme za sunčanje – to će dodatno zaštititi kožu kod izlaganja suncu. Drugi trik je korištenje *blotting* papira kod pretjerane masnoće na koži. Kako taj papir često zna biti skup, jednako će dobro poslužiti i filteri za kavu/čaj koje odrezete u željeni oblik i *voilà!* ■

Zašto kupovati u *second hand* dućanima? Odjeća koja ima osobnost

Piše: Arianna Hubak

Najljepši je osjećaj kada pronađete neki unikatni komad koji nećete vidjeti na još 32 cure dok šćete gradom. I još je ljepši kada znate da ste ga platili 20 kuna.

Neosporna je činjenica da je kultura kupovanja u *second hand* dućanima zaživjela i u Hrvatskoj. Trgovine su to koje su sve češća polazišna točka u potrazi za odjećom gdje i mlađi i stariji naraštaji mogu pronaći nešto „novo“ za sebe. U posljednjih je deset godina upravo zagrebačka Ilica postala domom nekolicini *second hand* dućana koji dominiraju baš u toj ulici.

Važno je razlikovati *second hand* dućan od dućana s *vintage* odjećom. Odjeća koju pronađete u *second handu* vrlo je često relativno nova i očuvana, ali nekada možete naletjeti na neki odličan *vintage* komad (ne želite ni znati koliko sam puta kupila *vintage* kaput za 30 kuna).

Potrebno je osporiti predrasude o *second handovima*. Ako imate veliku ljubav prema modi i odijevanje je značajan čimbenik u izražavanju vaše individualnosti, onda su *second handovi* idealno mjesto za vas. Tamo nećete pronaći *high end* odjeću koja prati posljednji trend sa zagrebačke špice, već nešto puno vrjednije. Pronaći ćete odjeću koja ima osobnost. Najljepši je osjećaj kada pronađete neki unikatni komad koji nećete vidjeti na još 32 cure dok šćete gradom. I još je ljepši kada znate da ste ga platili 20 kuna.

Iako možda zasad sve zvuči idilično, naravno da tu postoje i pokoji nedostaci. Naoružajte se stoga strpljenjem (ne onolikom količinom kao kada idete na Hreljić, ali svejedno velikom) jer ta gomila odjeće u *second handu* ima tendenciju vrlo brzo obeshrabriti osobu. Zato nemojte ni ulaziti ako sanjate da ćete pri ulasku odmah uočiti nešto što vam se sviđa. Jer nećete.

Ako se, pak, nećkate oko činjenice da je netko tu odjeću posjedovao prije vas – nemojte. Odjeća se očisti kada ju bivši vlasnik donese u dućan. I ne vidim preveliku razliku između toga i činjenice da je u nekoj trgovini s novom robom vašu majicu isprobalo 50-ak osoba.

Sve u svemu, *second hand* dućani odlična su alternativa *fast fashion* dućanima i trendovima koji vladaju *street style* scenom te zasigurno puno ekonomičnija opcija, pogotovo za studente. ■

DUHOVNI „KOMPAS“

Živjeti zajedništvo

Piše: vlč. Odilon Singbo, sveučilišni kapelan

Svako katoličko sveučilište pokazuje svoju specifičnost po tome što pokušava u sva znanstvena područja unijeti evanđeosku riječ ljubavi, solidarnosti i sućutnosti, kako unutar članova sveučilišta tako i prema cijelome društvu. Ostanimo ipak unutar sveučilišne zajednice i ustanovimo sljedeće: svaki njezin član nosi neizbrisivu i neizmjernu ljepotu stvorenosti na sliku Božju i kao takav predstavlja božanski kamenčić u mozaiku sveučilišne i ljudske zajednice. Drugim riječima, svaki student, svaki djelatnik, svaki profesor pozvan je njegovati duh zajedništva i odgovornosti prema zajednici, ali i prema svakome pojedinačno.

Kakav bi, stoga, bio smisao jedne studijske godine u kojoj svatko misli samo na svoj uspjeh zanemarujući uspjeh svojih kolega i kolegica koji su, primjerice, manje nadareni na ovom ili onom području?! Takva bi godina bila zajednica individualaca. A to se onda zajednicom ne može nikako zvati. Prava sveučilišna zajednica uvijek je svjesna ovoga: što pojedinac više dijeli s drugima svoja znanja i vještine, još je više obogaćen tima i drugim bogatim sadržajima koje Bog, izvor svake prave znanosti, obilno daruje. Svaka studijska godina postaje na taj način prostor zajedništva i međusobnoga pomaganja. Međutim, zajedništvo se ne ostvaruje bez iskustva boli, a ponekad i međusobne uvrede, baš kao i u našim obiteljima u kojima nastojimo da sve bude skladno, ali ipak dolazi do trzavica, nesporazuma, svađa i sl. Međutim, obitelj je i prostor u kojem se oprašta, ljubi unatoč svemu. Stoga, valja gledati na Sveučilište kao na jednu obitelj punu različitosti. Kao što nam je poznato, različitost je uvijek izvor obogaćivanja, a ne udaljavanja, kategoriziranja ili etiketiranja jedni drugih. Dakle, bez obzira na naše različitosti, nastojimo u duhu Isusova evanđelja živjeti bratsku ljubav koja ne isključuje trenutke bratske opomene. Da ovo kratko razmišljanje o sveučilišnom zajedništvu bude jasnije, prisjetimo se slike o mudrosti dikobraza.

Naime, bilo je to strašno zimsko vrijeme. Mnogo je životinja uginulo zbog neviđene hladnoće. No, bodljikavi dikobrazi ipak su počeli posebno *razmišljati* o metodama za preživljavanje. Odlučili su se stisnuti zajedno kako bi jedni drugima pružali toplinu, zaštitili jedni druge od tih okrutnih vremenskih uvjeta. No, s obzirom na to da imaju dosta dugačke i čvrste bodlje počeli su – ne htijući – ranjavati jedni druge. Našli su se pred dilemom: ili otići i imati netaknuto tijelo, ali uginuti od hladnoće, ili ostati, biti ranjeni, ali spašeni. Nakon nekog vremena svojim životinjskim instinktom odlazili su jedni od drugih i počeli ugibati. No, spontano su se opet skupili i počeli živjeti zajedno kao prije i toplinom svojega zajedništva štiti jedni druge od hladnoće, ali podnoseći rane. Na taj su način naučili živjeti s ranama uzrokovanim zbog stisnutosti jednih uz druge, ali su uživali u toplini koju je svaki od njih davao. Bio im je to jedini način preživljavanja.

Iz toga možemo zaključiti da najbolji odnos u životu nije onaj koji okuplja savršene ljude, nego je onaj u kojem svatko uči prihvaćati drugog s njegovim nedostacima, i živjeti s njim. Tako svatko otkriva i dobre strane drugih, izvore topline koje unatoč svemu unose radost i smisao u odnos. Čovjek tada uči ljubiti drugoga unatoč trenucima povrede i krivih riječi. ■

Foto: Designed by Komp / Freepik

PSIHOLOŠKI „KOMPAS“

Sedam sastojaka u receptu protiv stresa

Savjetuju psihoterapeuti: Maja Jakšić i dr. sc. Josip Bošnjaković

Premda bi se mnogi htjeli vratiti u studentsko doba, svi oni koji su studirali znaju kako i to vrijeme sa sobom nosi svoje poteškoće, izazove, pitanja, probleme, sumnje, stres, neprospavane noći, ponekad i gotovo nepremostive teškoće. Upravo to može dovesti do suočavanja s vrlo stresnim situacijama. Na temelju ankete koju su provele studentice Odjela za psihologiju Dora Marković i Barbara Mirković, a što je i predstavljeno na Danu Odjela za psihologiju, studenti HKS-a kao prvu temu za koju bi potražili pomoć u Psihološkom savjetovanju navode upravo strategiju nošenja sa stresom. Očito vrlo bitna tema za studente, a pretpostavljamo i ne samo za njih.

Do stresa, kao i do drugih psihičkih poteškoća, dovođa više faktora koji međusobno povezani utječu na osobno, društveno, obiteljsko, studentsko funkcioniranje osobe. Poštujući jedinstvenost, dostojanstvo i neponovljivost svake osobe, htjeli bismo istaknuti moguće smjernice za uspješno suočavanje sa stresom. Redosljed koji ovdje nudimo može se i mijenjati ovisno o osobama i situacijama.

Dati smisao onome što radimo. Činiti stvari za koje znamo da imaju smisao u našem životu omogućava nam suočavati se s preprekama i preskakati ih. Nema cilja koji pred sobom nema prepreke. Stoga davanje, ili pak otkrivanje smisla, onome što činimo oslobađa dodatnu snagu za ono što radimo. Otkriti smisao znači uroniti u kreativno stvaranje.

Činiti dobro vlastitom tijelu, što uključuje redovito spavanje, prehranu, piće, bavljenje sportom ili kretanje. Odvojiti vrijeme za prijatelje. Kada se pojave simptomi stresa, reagirati na vrijeme.

Postaviti jasne ciljeve, što znači da su oni realni, konkretni, mjerljivi, provjerljivi, izraženi pozitivnim riječima, postavljeni na vrijeme s minimalnim odgađanjem.

Postaviti jasne granice, odrediti prostor i vrijeme za učenje, rad, odmor, izmjenu iskustva s drugima, vremena provedenog *online* i *offline*. Uključiti s vremena na vrijeme *Zrakoplovni mod*, pogotovo noću.

Pronalaziti vrijeme i prostor u danu, tjednu, mjesecu, godini za odmor. Imati male dnevne rituale, obrede, molitve u kojim se mogu sresti sa samim sobom, s Bogom. Ovo pomaže osobi osvijestiti sebi „gdje se nalazi“. Za one koji vjeruju rado ističemo molitvu koja se pripisuje sv. Franji Asiškome: *Bože, daj mi hrabrosti da promijenim ono što mogu promijeniti, daj mi snage da prihvatim ono što se ne može promijeniti, a najviše od svega, daj mi mudrosti da razlikujem prvo od drugoga.*

Otkrivati blagodat prirode, priuštiti si trenutke slušanja glazbe ili sviranja, obogatiti se trenucima tišine, slaviti uspjehe zajedno s drugima, krijeviti se osnažujućim razgovorima.

I na kraju, svemu ovome dodati *žlicu vegete*, odnosno **osobni začini**, koji vjerojatno vi već znate. ■

SOCIOLOGIJA

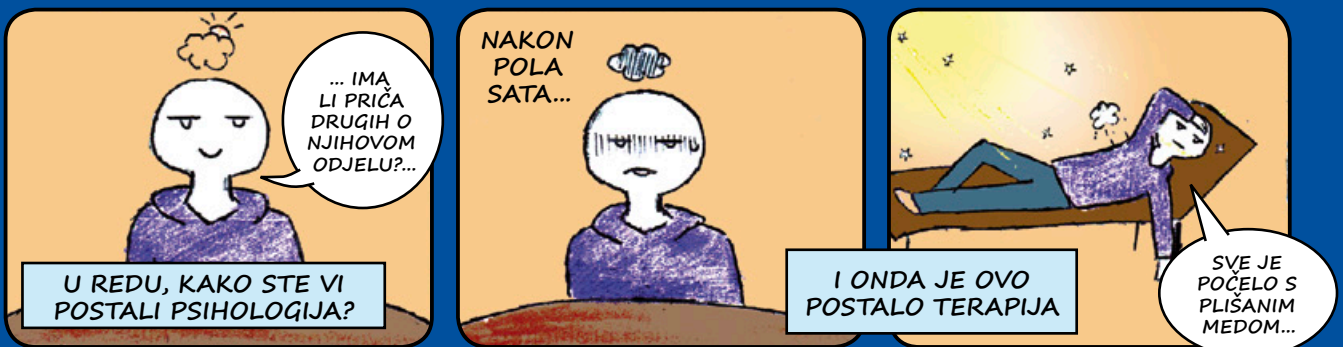
SESTRINSTVO

KOMUNIKOLOGIJA

PSIHOLOGIJA

POVIJEST

